

Īsziņas

Saņem Pateicības rakstu

Pagājušās nedēļas nogalē par atsaucību un izcilu klientu apkalpošanu svinīgā ceremonijā Ministru kabinetā godināja valsts pārvaldes darbiniekus, kurus augsti novērtējuši iedzīvotāji. Pateicības rakstus piešķīra 17 valsts iestāžu klientu apkalpošanas speciālistiem no visas Latvijas, tostarp Valsts ieņēmumu dienesta Balvu klientu apkalpošanas centra galvenajai nodokļu inspektorei Valijai Loginai no Balviem.

Mūsējo nav

14.decembrī Rīgas Motormuzejā apsveiks konkursa "Ģimenei draudzīga pašvaldība" uzvarētājas trīs pašvaldību grupās un nosauks gada ģimenei draudzīgāko pašvaldību Latvijā, kā arī pasniegs balvas īpašās nominācijās. Dīemžēl starp 9 pašvaldībām, kas piedalās finālā, nav nevienas no mūspuses. Tiesa, reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldību grupā piedalās gulbeneši. Viena no pašvaldībām, kas iekļuvusi finālā, iegūs jaunu rotaļu laukumu.

Ārsti slēdz līgumus

Nepilnu mēnesi līdz obligātajam E-veselības sistēmas lietošanas uzsākšanas termiņam (2018.gada 1.janvārim) kopā jau 83% ģimenes ārstu ir noslēguši līgumu par E-veselības lietošanu. Visaktīvāk līgumus slēdz Vidzemē, šobrīd sasniežot 96%. Līgumu noslēgušo ģimenes ārstu skaits būtiski pieaudzis arī pārējos Latvijas reģionos - ja novembra vidū visvairāk līgumus bija noslēguši Zemgales ģimenes ārsti, tad šobrīd visaugstākā aktivitāte vērojama tieši Vidzemē (96%), savukārt Zemgalē un Latgalē - 90%.

Gudra skola vecākiem

13.decembrī no plkst. 18.00 līdz 19.30 Balvu muižā vecāki un vecvecāki aicināti uz "Gudru vecāku skolas" otro nodarbību "Kanisterapija - atveseļojies kopā ar suni!". Lekciju lasīs brīvprātīgā kanisterapeite Ingrida Supe.

Foto - E.Gabranovs

Kurš sporta veids ir visbīstamākais? Uz jautājumu: "Kurš sporta veids ir visbīstamākais?" šahisti viennozīmīgi atbild: "Šahs." Pamatojot šādu atbildi, viņi aizbildinās ar melno humoru: "Aizmiegot pie šaha galda, var izdurt abas acis uz smailo laidņu galiem." Lai vai kā, Viļakas novada atklātajā turnīrā šahā nācās pārliecināties, ka šaha spēle, šķiet, zaudē savu popularitāti. Kā nu ne, ja turnīrā piedalījās tikai seši šahisti... Ilggadējais šaha spēles tiesnesis un pasniedzējs Ulriks Pozņaks secina, ka mūsdienās šī prāta spēle vairs nav tik aktuāla kā pirms 20-30 gadiem: "Acimredzot jauniešiem ir citas intereses. Tiesa, Balvos ir divas apzinīgas meitenes Sofija un Egija, kurām mācu spēlēt šahu. Priecē arī tilžēnieši, kas regulāri organizē turnīrus. Tilžu var atzīt par šaha centru mūspusē." Daudzu sacensību uzvarētājs Kaspars Circenis jautāts, kā viņš vērtē situāciju mūspusē, atzina, ka pārsvarā spēlē internetā: "Ziemeļlatgalē nekādas aktivitātes nav jūtamas, izņemot Tilžu, kur vienreiz gadā ir patiesi svētki šaham. Atzīsim, šo spēli skatīties no malas nav interesanti, nevis kā, piemēram, futbolu, hokeju vai basketbolu, turklāt nezinot pat šo spēļu noteikumus. Vai šahs aizies nebūtībā? Grūti pateikt. Interneta līmenī tas noteikti paliks un būs." Arī Viļakas novada atklātajā turnīrā šahā galvenais tiesnesis Ēvalds Vancāns secina, ka skolās zūd interese par šahu un dambreti. Viņaprāt, viss atkarīgs no cilvēkiem. "Ja atrastos kāds entuziasts, kuram šahs ir sirdslieta, tad situācija mainītos tāpat kā, piemēram, Tilžā. Pirmkārt, vai mums ir šādi speciālisti? Otrkārt, vai ir iespēja viņu darbu apmaksāt? Treškārt, vai bērniem par šo spēli ir un būs interese? Jebkurā gadījumā šī spēle attīsta domāšanu." 1.vietu Viļakas novada atklātajā turnīrā šahā izcīnīja balvenietis Kaspars Circenis, aiz sevis atstājot Ulriku Pozņaku (Balvi) un Vilni Viļčevski (Viļaka).

Edgars Gabranovs

Nākamajā adugunī

● **Gulbji uz ledus – glābt vai neglābt**
Uztraucas par putnu likteni

● **Lai bērni aug laimīgi**
Dzīvo sev un līdzcilvēkiem

**Pirmajā
Ziemeļ-
latgales
turnīrā uzvar
ģimnāzistes.**

4. lpp.

**Smuks
piena
steķis.**

8. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
340 dienas!

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Pēdējā laika apspriestākais notikums Balvos, vismaz redakcijas iknedējas sanāksmēs, bijis īru sēpauudzētāju piedāvājums mūspuses iedzīvotājiem doties peļņā uz zaļo salu vai, precīzāk sakot, sēpauudzētāji vervē latviešus darbam ārzemēs. Šķiet, ka pagātnē palicis laiks, kad darbā īru sēņu audzētāvās latvieši varēja iekārtoties tikai caur pazišanos, kad tur jau strādāja kāds rads, draugs vai paziņa. Vervētāji neslēpj, ka darbaspēka trūkst, un sola melnstrādniekiem tikpat lielu atalgojumu, cik saņem mūsu inteliģences pārstāvji un zemāka ranga vadītāji, tostarp arī ģimenes ārsti, kā televīzijas raidījumā atzina kāda mūspuses daktere. Saistībā ar atalgojumu, redakcijas sanāksmē arī raisījās diskusijas par strādnieku, īpaši Latgalē, pieticību strādāt par minimālo algu vai priecāties par to, ko saimnieks atmet. Iespējams, kāds ir jau noskatījis dokumentālo filmu par zāģeriem - vīriem, kuri strādā mežos, kur savu pārticību sapelnījis ne viens vien turīgs cilvēks. Lai pieprasītu lielāku atalgojumu, vīri nolemj neiziet darbā, tomēr daži no viņiem darbu padara un pat vēl par zemāku atalgojumu. Pašu strādnieku nespēja vienoties padara viņus par situācijas ķilniekiem atalgojuma jautājumā. Ne velti Latvija ieņem augstu vietu iedzīvotāju pārticības nevienlīdzības ziņā starp Eiropas valstīm. Par to, ka mēs esam ļoti pasīva sabiedrība, pārliecinājāties ne reizi vien. To televīzijā nesen atgādināja arī režisors Viesturs Kairiņš, runājot par čekas maišiem. Ir lietas, kas vienkārši jāprasa un galu galā jāpieprasa.

Latvijā

Latvijā pirmais lielais sniegis. Naktī uz 6. decembri Vidzemē un Latgalē pēc stiprās snigšanas un puteņošanas daudzviet sniega kārtā pieauga par aptuveni sešiem centimetriem un trešdienas rītā biežākais sniegis bija fiksēts Alūksnē - 18 centimetri.

Starp pasaules līderiem lasītprasmē. Latvijas skolēni iekļuvuši starp pasaules līderiem lasītprasmē. 50 pasaules valstīs, tostarp arī Latvijā, paziņoti starptautiskās lasītprasmes novērtēšanas pētījuma rezultāti. Mūsu bērnu panākumi iepriecina - salīdzinot ar iepriekš veikto pētījumu 2006. gadā, bērnu lasītprasme ir ievērojami uzlabojusies. Apsteigta Dānija, Lietuva, Itālija, Vācija, ASV, Nīderlande, Beļģija un citas valstis.

Tapusi T-kreklu sērija ar latviešu rakstnieku citātiem. Platforma "Latvian Literature" sadarībā ar aktrisi Madaru Botmani radījusi unikāla dizaina t-kreklu līniju ar desmit latviešu rakstnieku un dzejnieku daiļdarbu citātiem angļu valodā.

Informē par aktualitātēm valstī. Vārkavas novada domes kultūras centrā notika iedzīvotāju tikšanās ar Saeimas deputātu Jāni Trupovnieku un Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāju Gunāru Upenieku. Politikli klātesošos informēja par valsti aktuālajiem jautājumiem - par budžeta plānošanu, lauksaimniecību, veselības un izglītības reformām. No amatpersonām iedzīvotāji uzzināja, ka izglītības ministrs, premjers un deputāti ir panākuši vienošanos, ka skolēnu skaitu skolās noteiks trīs kategorijās - vienas prasības būs reģionālajiem attīstības centriem, citas Rīgas un lielpilsētu skolām un atsevišķas prasības novadu skolām. Būs arī ceturta kategorija - pierobežas skolas. Īpaša uzmanība tiks pievērsta 4. kategorijas skolām, jo tur ir ļoti svarīgi saglabāt gan pedagogus, gan bērnus, gan skolu kā iestādi. Taču viena svarīga prasība visos līmeņos būs izglītības kvalitāte.

VID sāk darbu pie jaunas maksājumu kārtības ieviešanas. Valsts ieņēmumu dienests (VID) sācis darbu pie uzņēmējiem draudzīgas un vienkāršas maksājumu kārtības ieviešanas un plāno līdz 2022. gadam ieviest fundamentāli jaunu maksājumu administrēšanas informācijas sistēmu, kas nodrošinās mūsdienīgu, ātru un uzņēmējiem viegli saprotamu budžeta veicamo maksājumu administrēšanu. Pašreizējā sistēma ir novecojusi gan tehniski, gan morāli un sāk kļūt traucējoša uzņēmējdarbībai.

(No laikrakstiem "Latgales Laiks", "Vietējā", "Malienas Ziņas")

Paldies ārstei par viņas cēlo darbu

Rīta agrajās stundās un vēlos novakaros

Maruta Sprudzāne

Atzinības rakstu par apzinīgu, pašaizliedzīgu un profesionālu darbu Viļakas novada iedzīvotāju veselības saglabāšanā Valsts svētkos pasniedza ģimenes ārstei LAUMAI PURVIŅAI. Viņai ir bagātīgs darba mūžs - medicīnas jomā daktere nostrādājusi gandrīz 40 gadus. "Vaduguns" aicināja viņu uz sarunu.

Ko Jums nozīmē sabiedrības uzmanība un pasniegtais apbalvojums?

-Biju pārsteigta. Manuprāt, ārstus nemaz tik bieži nesumina. Mēs taču esam pašnodarbinātas personas, nestrādājam pašvaldības vai kādā iestādē, līdz ar to esam mazāk pamanāmi. Pieņemu, ka apbalvošanai ieteica kāds no pacientiem.

Jums ir liela ārsta prakse?

-Uzskaitē ir 1516 Viļakas novada cilvēki un jāpieskaita vēl kādi 50 uz ārzemēm aizbraukušie, kuri arī regulāri, kad atbrauc mājās, nāk uz veselības pārbaudi. Manā aprūpē ir dažāda vecuma cilvēki. Būt ģimenes ārstei kļuvis par dzīvesveidu, jo nevaru atļauties strādāt, skatoties pulkstenī, tad aizvērt durvis un par darbu nedomāt līdz nākamajam rītam. Pacientu kartītes ņemu līdz uz mājām un aizpildu tās vai nu vakara stundās, vai arī ceļos rītā pulksten piecos. Rīta stundās patik rakstīt pat labāk, jo tad ir skaidra galva. Tā ir pacientiem neredzamā ārsta darba puse. Dokumentu daudz - jāaizpilda slimības vēsture, jāraksta informācija darba ekspertīzes ārstu komisijai, vēl arī dažādas izziņas, kas ne vienmēr saistītas ar ārsta darbu. Reizi nedēļā pieņemu pacientus pēc pieprasīta, pārējās dienās - rindas kārtībā. Cenšos, lai visu paspētu izdarīt un cilvēki būtu apmierināti.

Cik ilgu laiku atvēlat viena pacienta pieņemšanai?

-Dotas 20 minūtes, kas ir daudz par maz, ja ārsts grib visu kārtīgi izdarīt. Sanāk konveijers. Ar bērniem man iet ātrāk, bet gadus vecākiem cilvēkiem un pacientiem ar hroniskām slimībām vajag vismaz 30 minūtes, dažreiz vēl ilgāk.

Jūs bijāt starp visai nedaudziem Latvijas ģimenes ārstiem, kuri 2016. gadā bija izpildījuši visus 13 darba kvalitātes kritērijus. Tas vien liecina, ka esat ļoti apzinīga.

-Vērtējuma kritēriji ir vajadzīgi, jo diemžēl palielinās onkoloģiskās saslimšanas. Ja ārsts kārtīgi strādā, tad viss ir izpildāms. Bet jāstrādā visu gadu - no janvāra sākuma līdz decembra beigām. Ārstam faktiski ir nenormēts darba laiks. Darbā, protams, gadās dažādi brīži, - ir gan patīkamas izjūtas, gan ne visai. 1978. gadā beidzu Medicīnas institūtu un toreiz uzreiz vajadzēja sākt strādāt par ārstu, jo nekādas internatūras nebija. Toreiz valstī bija pediatru trūkums, un mūs 6. kursā gatavoja darbam par bērnu ārstiem. Viena gada laikā gūtās zināšanas bija gaužām niecīgas. Pēc tam nokļuvu Varakļānos un sāku strādāt par pediatru. Bet uz Viļaku atbraucu, dodoties līdz vīram, kurš sāka strādāt Žiguru MRS.

Laika gaitā daudz kas mainījies. Kādas izjūtas Jums kā ārstei?

Foto - M. Sprudzāne

Daktere Lauma Purviņa. Ikdienu viņai aizrīt saskarsmē ar pacientiem. Daktere pati relaksējas, klausoties jauku mūziku, piemēram, Raimonda Paula dziesmas. Laiku paņem mājas solis, uzmanība pret sev tuvajiem. Lauma Purviņa labprāt sēstas pie stūres un kopā ar vīru dodas vienas dienas izbraucienos pa Latviju. Divas reizes gadā viņa lido pie meitas uz Šveici.

-Sabiedrība kļuvusi izglītotāka, un ārstiem tagad vieglāk strādāt, jo pacienti ieklausās norādījumos un cenšas tos pildīt. Tagad daudz mazāk ir nelabvēlīgu ģimeņu, mazāk kļuvis arī mājas vizīšu. Iedzīvotājiem ir savs transports, viņi paši brauc pie ārsta. Mainījies arī slimību profils - pēdējos gados nav nācies ārstēt bērnus ar meningītu smagā formā, toties tagad viņiem ir astmas, artrīti. Dzīve kļuvusi ķimīzēta, tādēļ tik uzkrītoši izplatās astmas. Bērniem novēro arī pastiprinātu aptaukošanos. Ja šajā ziņā grib ko mainīt, tad vecākiem ir pamatīgi jānopūlas, gatavojot veselīgu uzturu un sekojot līdzī visam pārējam. Pusaudžu vecumā gan bērni paši maina attieksmi un cenšas situāciju uzlabot.

Kā Jums veicas ar e-veselības sistēmas ieviešanu prakses darbā?

-Līgums ir parakstīts. Bet datorsistēma strādā ļoti lēni, nav saprotams, kā īsti pēc 1. janvāra būs. Protams, esmu gatava strādāt pa jaunam un to atbalstu, bet nepatīk, ka sistēma bremzējas un kavē darbu. Žēl, ka Latvija savā lepnībā neatlāvē šo sistēmu iegādāties no Igaunijas. Tur to bija izstrādājis datorspeciālists ārsts un viss labi darbojās. Kad esmu ievadījusi vajadzīgos datus un uzrakstījusi recepti, pacients var doties uz jebkuru Latvijas aptieku, un tur viņam vajadzētu šo recepti atvērt un izdot zāles. Protams, pacientam jāzina savs personas kods vai jābūt līdzī personu apliecinotājam dokumentam ar šo kodu. Droši vien kādu laiku receptes vēl varēs izrakstīt arī papīra formātā, kamēr viss nostabilizēsies.

Kas nomoka pacientus mitrajā gada nogales laikā?

-Saasinās kaulu slimības, arī astmas un, protams, klejo dažādi vīrusi. Gripas pagaidām vēl nav. Parasti tā sākas viņņveidīgi - nāk no Rēzeknes vai Rīgas puses. Kad skolās notiek Žetonu vakari, ciemiņiem līdzī neizbēgami atbrauc arī gripas vīrusi. Pret gripu ieteiktu potēties nopietnu hronisko slimību kā plaušu, sirds, astmas pacientiem. Ja viņus vēl ķers gripa, tās radītās komplikācijas būs ilgi un nopietni jāārstē.

Vai atzīstat netradicionālas diagnostikas un ārstniecības metodes?

-Tādas metodes bijušas izsenis un laiku pa laiku atgriežas no jauna. Ja viss būtu tik vienkārši, tad klasiskā medicīna nebūtu vajadzīga. Raugos skeptiski. Tādas metodes pacientu vairāk ietekmē psiholoģiski. Viņi man ir stāstījuši un rādījuši, kādus ārstniecības līdzekļus viņiem iesaka nopirkt un lietot. Es neiebilstu, bet tas maksā naudu, un viņi nevar atļauties mēnesi pēc mēneša pirkt tik dārgus preparātus. Imunitāti var uzturēt ar pilnvērtīgu uzturu. Vajag tikai izaudzēt ogas, augļus, dārzeņus un pēc tam lietot.

Šogad ģimenes ārsti streikoja. Jūs arī piedalījāties?

-Pati nestreikoju, jo tieši tolaik biju atvaļinājumā un aizlidoju pie meitas uz Šveici. Streiks gan ievilkās, bet tā prasības atbalstīju. Prasības bija pareizas, tikai īsti nevedās komunikācija, un daļa iedzīvotāju streika būtību neizprata.

Vai Latvijā cilvēkus apzināti izdzīvo no laukiem?

Viedokļi

Apzināti izdzīvo no laukiem

ANDA LĪCE, publiciste

Dzirdot pieminam izdzīvošanu, prātā vispirms nāk kari, katastrofas un ekstrēmi dabas apstākļi. Arī darba spēju zaudēšana, nožēlojamas pensijas un neizmaksātas algas. Taču šim vārdam var būt arī kāda pavisam cita nozīme. Cilvēku var ar nolūku izdzīvot no amata, mājas un valsts. Bet izdzīvot var arī valsti no pārējo valstu kopības, un to ar savu politiku spēj izdarīt pati valsts.

To, ko es redzu, nu jau diezgan ilgi dzīvojot laukos, var saukt par cilvēku apzinātu izdzīvošanu no Latvijas laukiem. Kopš Latvija ir Eiropas Savienības locekle, valsts savu nespēju un neprasmi, bet aizvien biežāk nevēlēšanos risināt problēmas aizbildina ar Briseles prasībām, krīzi un globalizāciju. Mazkustīgais, ar regulām apaudzētais pārvaldes aparāts un ne bez nodoma samudžinātā likumdošana ļauj

plaukt noziedzībai, sākot ar sīko un vidējo zemnieku izspiešanu no tirgus un beidzot ar bērnu tirdzniecību, kas, izrādās, notiek adopcijas ietvaros. Var, protams, visā vainot valdību un Saeimu, tomēr nākas vien atzīt – sabiedrība kopumā ir dziļi degradējusies. “Mums vajadzētu jaunus cilvēkus ar jaunu domāšanu,” saka mācītājs Juris Cālītis. Kur tos ņemt laikā, kad tik daudzi jauni cilvēki ir prom un palikušajos valda milzīga apātija un vienaldzība?

Šoruden savā mīļajā Vidzemē nedēļu pēc valsts svētkiem piedzīvoju istu kultūršoku – novada centra kultūras namā dokumentālā filma “Astoņas zvaigznes” pulcēja septiņus skatītājus! Viņu vidū nebija neviena domnieka, vidusskolas skolotāja un skolēna. Kā šādu attieksmi sasaistīt ar valsts simtgadi un Latvijas nākotni gan vietējā, gan visas valsts mērogā?

Vai par cilvēku izdzīvošanu no laukiem neliecina tas, ka jau gadiem ilgi tie, kuriem nav auto vai jaunu kāju, svētdienās un svētku dienās nevar izkustēt no savām mājām, jo vietējie autobusi nekursē. Manā pusē ir pat viens tāds, kam durvis jāver ar roku, un tas ne katram izdodas. Pieņemsim, ka tā ir Briseles augstprātīgā attieksme pret jaunuzņemtajām valstīm, bet kāda īstenībā ir pašas Latvijas politika? Ja viss būtu atkarīgs vienīgi no Briseles, tad salīdzinājumā ar Igauniju Latvija nebūtu tik kliba. Pieņemsim, ka vainīga ir Rīga, bet kāpēc tāds pamirums valda tik daudzviet provincē? Ir sajūta, ka viss iet mazumā. Katrai pašvaldībai ir jāaudzē sev jautājums: “Ko mēs varam darīt, lai novads neizmirst?” Ja neko nevar, tad jāiet no amata prom. Mani sajūmināja ziņa, ka Balvos ir izveidots lielākais vēja zvanu ansamblis. Varbūt tieši Latgalei ir lielais uzdevums modināt visu Latviju?

Vai šeit atbrīvo dzīves telpu priekš citiem?

IZIDORS, Perdinavas ciema galvenais speciālists lauku dzīves jautājumos

lauki bija vide, kurā cilvēki dzīvoja vistuvāk dabai un saskaņā ar tās likumiem. Tur vislabāk saglabājās tautas tradīcijas, dzīvesveids un kultūras īpatnības, kas tika nodotas nākamajām paaudzēm. Tā bija vide ar stabilu demogrāfiju. Lauki bija tā vieta, no kuras svaigs darbaspēks pieplūda pilsētām, lai varētu attīstīt valsts ekonomiku. Tur vislabāk saglabājās tādas vērtības kā ģimeniskums, tikumība, paaudžu pēctecība, piederība vietai un daudzas citas, kuras, dzīvojot lielpilsētās, sāk izzust. No mazām dienām pie dabas uzaudzis bērns iegūst daudz ko tādu, kas vairs nav pieejams dzelzsbetona augstceltnēs uzaugušajiem un pa asfalta staigājošajiem. Ir neskaitāmi zinātniskie pētījumi par vides ietekmi uz cilvēku, un visi tie runā par labu dzīvei pie dabas laukos. Tad kāpēc tiek darīts tā, lai cilvēkus izdzīvotu no pierastās dzīves vides un sagrautu viņu kultūrvēsturiski izveidojušos dzīves telpu? Jau sociālisma laikos visādiem veidiem mēģināja dabūt cilvēkus prom no viensētām. Bija problēmas iegādāties materiālus ēku atjaunošanai un remontiem. Ja kāds gribēja sev celt māju laukos, tad mākslīgi tika likti visādi šķēršļi un piedāvāts pārcelties uz centru. Bija ierobežota piemājas zemes platība, saimniecībā turamo mājlopu skaits, lauku sēta nedrīkstēja būt zirgs. Lauku ceļus neremontēja un nomaļajās mājās joprojām nebija elektrības. Politika paredzēja visus dabūt prom no viensētām uz centru, jo tur cilvēkiem ir mazāk rīcības brīvības un tie vieglāk pakļaujami sistēmai, ietekmēšanai un pārvaldei.

Daudzi cerēja, ka viss mainīsies līdz ar neatkarības pasludināšanu. Cerēja... Ar kādu entuziasmu pie saimniekošanas laukos ķērās

Breša zemnieki! Kādi plāni bija tiem, kuri pēc daudziem gadiem atguva savu vecotēvu īpašumus! Likās, tūlīt Latvijas lauki atdzīvosies, cilvēki atgriezīsies un viss sāks plaukt. Bet atkal nekā! Lauki paliek arvien tukšāki un tukšāki, ciemi izmirst, iedzīvotāji aizbrauc, bet zemi un mežus izpērk ārzemnieki. Tukši paliek ne tikai lauki. Arī mazpilsētās drīz vairs nebūs ko darīt, jo viss tiek slēgts, samazināts un optimizēts. Ja kādreiz vajadzīgā politika tika realizēta ar lēmumiem un pavēlēm, tad tagad to dara “civilizētāk”, ar naudas palīdzību. Bet kāda politika tiek realizēta, to skaidri var redzēt. Ir aizdomas, ka paredzēts dabūt prom no šīm teritorijām pēc iespējas vairāk vietējo iedzīvotāju, visiem iespējamajiem veidiem savākt viņu īpašumus un tad iepludināt šeit svešzemniekus. Tiem šeit nepiederēs nekas un tie tad strādās kā kalpi un lētais darbaspēks jaunajiem īpašniekiem un saimniekiem. Acīmredzot tāds tagad laikmets, ka visu grib noteikt ar naudu un visa vērtības mērs ir nauda, kuru vieniem ir jāatsūta, bet citi par to būs gatavi pārdot savu zemi, tautu, sirdsapziņu, godu, veselību un sevi pašu. Sanāk tā - ja kādam tas ir izdevīgi, tad droši to var darīt, jo neeksistē vairs nekādas cilvēciskās un morāles vērtības, īpaši tiem, kuriem ir vara un nauda.

Mēs, Perdinavas ciema ļaudis, domājam, ka valsts ir vajadzīga tāpēc, lai aizstāvētu savus iedzīvotājus un lai tā pildītu tādas funkcijas, kuras cilvēki nespēj realizēt paši. Tai ir divi pamatuzdevumi - savu iedzīvotāju atražošanu un savas teritorijas uzturēšanu. Diemžēl ar abiem uzdevumiem mūsu pārvaldnieki netiek galā.

Daži gan te mēģina iebilst, ka viss kārtībā,

valsts esot vajadzīga tikai tāpēc, lai savāktu no pavalstniekiem pēc iespējas vairāk nodokļu naudas un tad par to varētu uzdzīvot tie, kuri tikuši pie pārvaldīšanas un teikšanas, bet iedzīvotājiem pašiem jārisina visas savas drošības, veselības un finanšu problēmas. Nekādas attīstības programmas vispār nav vajadzīgas un ir jāvalda pēc principa: kā sanāks - tā būs, jo nekad nevar paredzēt, kā sanāks, tāpēc nevienam nevar būt par kaut ko atbildīgs. Ja atbildīgai amatpersonai kaut kas nesana, tad to vajag aizrotēt uz citu atbildīgu amatu, jo, iespējams, ka tur viņam kaut kas sanāks. Iedzīvotājiem labāk neko nezināt un nesaprast. Lai viņi dzied un danco, lai svin svētkus, lai dzīvo cerībā, ka kādreiz vinnēs loterijā vai spēļu automātos. Lai viņi ņem ātros kredītus, ja ballējot izbeidzas alus, gan jau aizbrauks uz ārzemēm, sapelnīs un atdos!

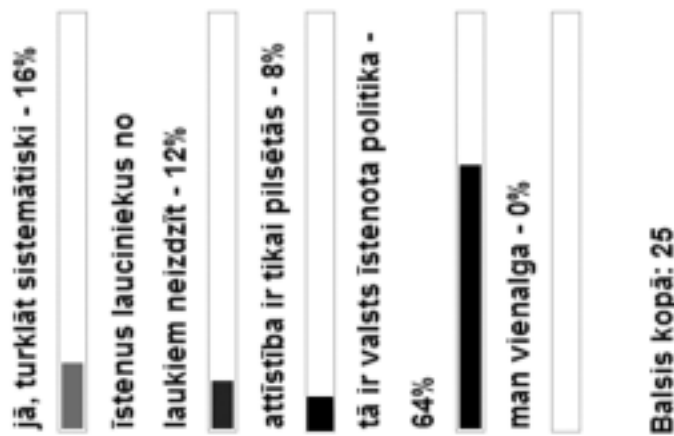
Pavisam drīz plaši un pompozi tiks svinēta valsts simtgade. Interesanti zināt, kādi panākumi un sasniegumi tiks atzīmēti? Vai aiz krāšņajiem, par lielu naudu rīkotajiem svētkiem kāds vispār pamanīs tos procesus, kas notiek ar pamatiedzīvotājiem valstī? Vai kāds pajautās, kā viņi jūtas savā zemē un kādu redz tās nākotni? Perdinavas ciema ļaudis baidās par to, ka ar līdzinājo saimniekošanu pēcsvētku pagāris var izrādīties ļoti smagas, tādas, ka daudzi tās var arī nepārdzīvot un Latvijas lauki un mazpilsētas paliks vēl tukšāki. Ja business un nauda būs pirmajā vietā, bet cilvēku izdzīvošanai nepieciešamās vajadzības paliks pēdējā, tad tādi tautai dienas var tikt skaitītas un agri vai vēl šo dzīves telpu aizņems citi.

Viedokļus uzklaušja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai Latvijā cilvēkus apzināti izdzīvo no laukiem?

Pirmajā Ziemeļlatgales turnīrā uzvar ģimnāzistes

Sestdien vienlaikus Rugājos un Bērzpili lidoja bumbas. Bērzpili par labākās volejbola komandas godu cīnījās piecas komandas veterānu grupā, bet Rugājos, kur pirmo reizi notika Ziemeļlatgales kausa izcīņas turnīrs volejbolā sievietēm, laukumā devās četras komandas. Sacensību organizators Jānis Rakstiņš pirms abiem turnīriem pauda pārliecību, ka ciņas būs sīvas. Viņš nekļūdījās – Rugājos uzvaru guva Balvu Valsts ģimnāzijas meitenes, bet Bērzpili - madonieši.

Rugājietes. Jaunsardzes un Rugāju novada vidusskolas sportistes atklāja, ka vēl nav paspējušas saspēlēties, tomēr padoties negrasās. Komandas kapteine Klinta Kočāne jautāta, kāds būtu rezultāts, ja nāktos spēlēt ar vīriešu veterānu komandu, atzina, ka visticamāk zaudētu. Rugājietes turnīrā izcīnīja 3.vietu.

Bērzpilietes. Komandas kapteine Arnita Rakstiņa jokoja, ka atbrauca nevis uzvarēt, bet piedalīties. "Ceturto vietu mēs noteikti izcīnīsim," viņa solīja. Jāsecina, ka Arnitas prognoze piepildījās – viņas komanda ierindojās ceturtajā vietā. Taujāta, kas mudina iziet laukumā, kapteine atklāja, ka tās ir emocijas, kas vienmēr virto sacensībās. Turnīrā par labāko servētāju atzina bērzpilieti Brigitu Birkovu.

Rēzeknietes. Treneris Oļegs Žukovs pavēstīja, ka rēzeknietes aktīvi piedalās Latvijas čempionātā volejbolā. "Piemēram, U-15 grupā mums ir ceturta vieta Latvijā. Atbraucām, lai mājup aizvestu galveno kausu," apgalvoja viņš. Tiesa, mājup Oļega vadītā komanda devās ar izcīnīto 2.vietu.

Volejbolists ar stāžu. Jurkāna kungs no Bērzpils pretiniekiem vēlēja labu veselību. Viņš volejbola laukumā dodas spēlēt jau gandrīz 40 gadus. "Kas mudina to darīt? Patīk, kaut arī sāp viss ķermenis, tostarp ceļgali. Nedēļā vismaz vienu reizi trenējos," viņš pastāstīja.

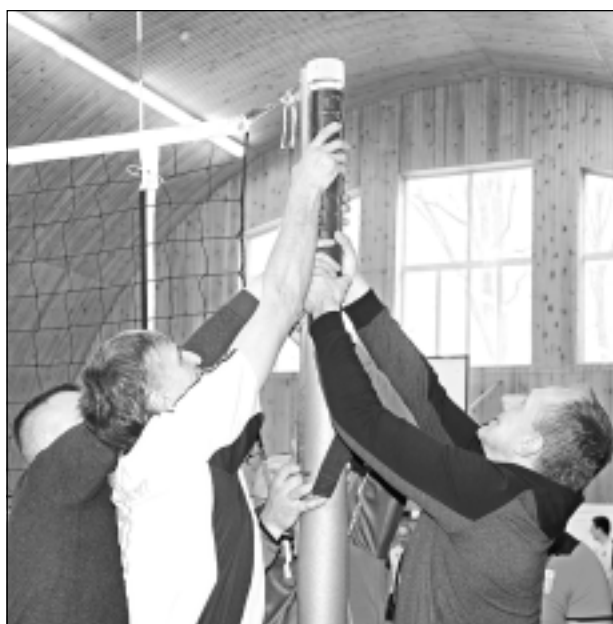
Izcīna uzvaru. Balvu Valsts ģimnāzijas sportistes palika nepārspētas pirmajā Ziemeļlatgales turnīrā volejbolā sievietēm. Komandas kapteine Sintija Zakarīte pirms spēles sprieda, ka bumba ir apaļa un laukums - ierobežots, tāpēc rezultāts atkarīgs tikai no viņām pašām: "Tad jau redzēsim, vai spēsim tikt galā." Zīmīgi, ka balvenieti Sanitu Pastari turnīrā atzina par labāko spēlētāju.

Novadnieks. Madonas komandas kapteinis Valentīns Rakstiņš atzina, ka Bērzpils turnīrs viņam asociējas ar Aivaru Rakstiņu: "Viņš bija šīs tradīcijas pamatlicējs. Šodien bijām arī kapos pie Aivara, un veiciem ir goda lieta spēlēt Bērzpili."

Sacensību organizators. Jānis Rakstiņš pirms sacensībām neslēpa, ka cerējis uz vismaz sešām sieviešu komandām: "Neskatoties, ka šoreiz ir tikai četras, turnīru organizēsim arī turpmāk."

Neliels misēklis. Pirms sacensībām Bērzpili nojuka volejbola tikla augstums. Veterāni šo misēkli ātri un draudzīgi novērsa spriežot, ka noderētu jauns aprikojums.

Pirmā spēle Bērzpili. Kā pirmie laukumā uzgāja Bērzgales un Nautrēnu komandu veterāni (foto), kuri izcīnīja 3. un 4.vietu. Pirmajā vietā ierindojās madonieši, bet otrajā – volejbolisti no Maltas.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Līdz Jaungadam ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Latvijas valsts budžeta finansētās mērķprogrammas “Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma” atbalstu laikraksta “Vaduguns” lasītājiem atgādināsim par mūspusē nozīmīgiem notikumiem vēstures likločos. Ne velti projekta nosaukums ir “Itai zemītei nedarāt pāri” (dzejnieka Antona Slišāna vārdi) - patriotisms nav tikai koncerti vai salūti pāris dienas gadā. Astoņu tematisko publikāciju galarezultātā taps nebijusi un unikāla dāvana - žurnāls-speciālizlaidums (tostarp kalendārs), ko kopā ar vienu no pirmajiem “Vaduguns” numuriem saņems ikviens 2018.gada laikraksta abonētājs, turklāt neatkarīgi no tā, vai avīzi abonējis uz mēnesi, vai gadu.

Kliedēt leģendas un mītus

Latīņu teiciens vēsta, ka vēsture ir dzīves skolotāja. Kāds no tās gūst mācību, cits atkārto pagātnes kļūdas. Tomēr neviens nešaubās, ka svētīta tā tauta un ļaudis, kas savu tēvu vēsturi augstu godā un atmiņas par to tur cieši noglabātas.

Ar šādu dzīvesziņu savās dzīves gaitās un profesionālajā darbībā ceļu mērojuši arī ilggadējā skolotāja un vēsturniece IRĒNA ŠAICĀNE. Nenovērtējams ir pieredzes bagātās vēsturnieces ieguldījums lokālās vēstures izpētē, kā rezultātā tapušas vairākas grāmatas un publikācijas par mūspuses ļaužu likteņiem, atmiņām, panākumiem un ne tikai. Vēsturnieces veikums ir arī sabiedrības ievērots un novērtēts. I.Šaicāne saņēmusi vairākas Atzinības un Pateicības, bet ar 2011.gada 16.marta Ordeņu kapitula lēmumu vēsturniecei piešķirts Atzinības krusta V šķiras ordenis. Turklāt savu pieredzi un gadu gaitā krātās zināšanas I.Šaicāne nodod jaunajai paaudzei, Balvu Valsts ģimnāzijā ne tikai pasniedzot vēstures, kulturoloģijas, politikas un zinību, filozofijas un ētikas stundas, bet arī vadot un rūpīgi glabājot vēsturiskās liecības modernizētajā skolas muzejā.

Iepazīstoties ar Jūsu biogrāfiju, nodarbošanās ar vēsturi caurvij teju visu Jūsu dzīves gājumu. Var teikt, ka tā ir viena no Jūsu mūža mīlestībām?

-Vēsture ir teju visa mana dzīve. Nesen skolēniem vēstures stundā arī jautāju: “Vai jums interesē vēsture?” Skolēni atbildēja: “Jā, interesē! Tomēr dažkārt nevar saprast – ja kāds no vēstures stundas tematiem šķiet aizraujošs, vēsture patīk, ja temats nešķiet interesants, tad ir grūti...” Katrā zinātnē un vienkārši ikdienā ir lietas, kas neuzrunā un nav īsti saprotamas, bet tās jāpaveic. Arī ar skolēniem nonācām pie secinājuma, ka brīdī, kad cilvēks caur šīm šķietami neinteresantajām lietām *izburas* cauri un viss kļūst saprotams, par to ir liels gandarījums. Tā bijis un ir joprojām arī man. Mēdz arī teikt, ka šodien skolās vēstures ir pārāk daudz, jo katra paaudze nākamajai atstāj savu vēstures mantojumu. Piemēram, cilvēkiem, kuri skolojās 20.gadsimta sākumā, vēstures stundās nebija jāapgūst nedz padomju laiki, nedz arī Otrais pasaules karš un cilvēku izsūtīšanas, jo tolaik nekas no tā gluži vienkārši vēl nebija noticis. Tādēļ svarīgi, ar kādām metodēm skolotājs zināšanas nodod skolēniem, kādas prasmes un attieksmi veido pret daudzšķautņaino vēstures procesu.

Droši vien ir brīži, kad arī skolotājam sevi vairāk jāpierunā, lai iedziļinātos kādā no vēstures posmiem un to mācītu skolēniem?

-Ikvienu mācību vielu jāpāraug ar vienlīdz lielu entuziasmu un profesionalitāti, bet, protams, arī skolotājiem ir vēstures posmi un tēmas, kas nešķiet tik ļoti interesantas. Tas ir cilvēki. Arī es mēģinu atrast un pilnveidot to kodolu, kas man pasaules un Latvijas vēsturē šķiet vissāstīgākais. Turklāt jāatceras, ka nekad nevar un arī nevajag censties iemācīties visu - jāapgūst pamatlietas, tad var kādu no tematiem aplūkot arī padziļināti. Interesants un aizraujošs ir tas, kas nav *iecirsts akmenī* un ierakstīts tikai vienā *pareizajā* grāmatā. Tāpēc, izmantojot sadarbību starp skolēniem, rosinu iepazīties ar dažādiem informācijas avotiem, lai jauniešiem neveidotos tā dēvētā lingvistiskā barjera. Vēsturiskie notikumi tiek analizēti, izmantojot kritiskās domāšanas metodes, meklējot cēloņsakarības, analizējot rezultātus un sekas. Protams, skolotājs vai vēsturnieks nevar arī prasīt, lai katram jauniešim interesētu vēsture. Tomēr, ja kaut vienam skolēnam vēstures stundās acīs redzama dzirksts, tad ir vērts strādāt. Turklāt dažkārt viens skolēns var ieinteresēt vai *pavilk* līdzī arī pārējos.

Jūsprāt, vēsture ir objektīva zinātne?

-Leģendas un mīti ir skaisti, bet vēsturnieku uzdevums ir censties tos kliedēt. Vēsture nekad nebūs pilnībā objektīva, bet var spert kaut nelielus soļus, lai tā būtu pēc iespējas objektīvāka. Tas tādēļ, ka vēsture nav tikai notikumi, kas risinājušies, bet arī tas, cik par to zinām un vēlamies uzzināt. Tāpat jāpiebilst, ka mūsdienās ir viedokļu pluralisms. Taču

jāatceras, ka uzrakstītais pienācīgi jāpamato, balstoties uz daudzveidīgiem informācijas avotiem.

Skolēni bieži apšaubu vēsturiskus faktus?

-Nevar apgalvot, ka tas notiek bieži. Vairāk notiek darbs ar mērķi rosināt jauniešus radoši domāt. Atceros Atmosdas gadu vidusskolēnus, kad viņi vēsturisko notikumu izziņāšanā bija ļoti ieinteresēti un labprāt iepazīs ar tekstiem, kas padomju gados bija noklusēti. Mūsdienās arvien vairāk virsroku gūst modernās tehnoloģijas, un skolēniem strādāt ar tekstiem īpaši nepatīk. Tādēļ, lai iegūtu atgriezenisko saiti, labprāt izmantoju dažādas interaktīvas metodes. Piemēram, lai nostiprinātu skolēnu zināšanas, izmantoju tiešsaistes rīku (piemēram, examtime.com) un veidoju domu kartes jeb ‘zirneklīti’. Skolēni, izmantojot mācību grāmatas tekstu, dokumentus, par kādu tematu patstāvīgi (katrs individuāli) izveido domu karti. Turpinājumā skolēni to pārrunā gan ar klasesbiedru, gan visi kopā. Tikai pēc tam piedāvāju salīdzināt ar savu veidoto domu karti, kas internetā saglabājas un ko vēlāk var papildināt (uz tāfeles veidotā domu kartē jānotīra). Šādā veidā pamazām veidojas mācību stunda, kas vairāk centrēta uz skolēnu. Savukārt skolotājs vēstures notikumu veidošanas izpratnē ir vairāk padomdevējs, jo skolēni paši izziņā un reflektē par apgūto. Tāpat veidoju arī zibkartītes, uz kurām uzrakstīti galvenie atslēgvārdi par kādu vēsturisku notikumu, personību, jēdzienu, terminu. Skolēniem ir uzdevums pastāstīt, piemēram, par zibkartītē redzamo personību. Tas, vai viņu atbilde ir pareiza, kļūst skaidrs, kad kartīte apgriežas otrādi, kur uzrakstīta pareizā atbilde. Mūsdienu skolēniem šādas mācību metodes ir krietni tuvākas. Turklāt viņi redz, ka arī pedagogi izmanto modernās tehnoloģijas. Jāpiebilst, ka viena lieta ir lasītprasme. Pavisam kas cits ir tekstpratība, proti, vai skolēns no vienas izlasītas rindkopas pāris teikumus spēj pastāstīt sev un citiem klasesbiedriem, kāda ir šīs rindkopas galvenā doma. Tas nav viegli, bet ir iespējams šādu prasmi palīdzēt veidot. Mūsdienu jauniešiem svarīga arī komunikācijas prasme – aizstāvēt, pamatoti argumentēt un iepazīstināt ar savu veikumu citus jauniešus un visu sabiedrību.

Kāds ir vēsturisko materiālu vākšanas process no idejas līdz gatavam darbam?

-Skolēni man ir jautājuši: “Cik ilgā laikā Jūs sarakstāt grāmatu?” Šad tad esmu teikusi: “Tie ir kādi deviņi mēneši vai apmēram gads.”

Tad esmu turpinājusi: “Kāds vēl jautājums jums būtu man jāuzdod?” Šādās reizēs skolēni parasti jautā: “Un cik gadus ieguldāt, lai grāmatas uzrakstīšanai apkopotu nepieciešamos materiālus?” Materiālu apkopošana ir laikietilpīgākais darbs, kad dažādos vēsturisko materiālu arhīvos jāpavada dažas jo dažas stundas, pat dienas. Turklāt vēsturnieks nevar piekļūt arhīva materiāliem jebkurā laikā, kad vien to vēlas – to nepieciešams saskaņot, iegūt atļaujas, kas nav nemaz tik vienkārši. Tāpat vēsturniekam nepieciešamas zināšanas citās nozarēs, tostarp svešvalodu zināšanas. Piemēram, reiz kāda arhīva materiālā bija teksti senkrievu valodā (bijis arī poļu valodā, lejasvācu dialektā). Šīs valodas rakstība pilnībā atšķiras no mūsdienu krievu valodas, tādēļ tulkošanā lūdzu palīdzību citiem cilvēkiem. Vēsturniekam jālasa arī citu vēsturnieku sarakstītie darbi. Katram darbam jābūt ar pievienoto vērtību, jo atkārtoties ir bezjēdzīgi, nemaz nerunājot par plagiatismu, kas ir nekorekta rīcība pret savas profesijas kolēģiem. Protams, bez arhīviem ir arī citi informācijas avoti – cilvēki un viņu atmiņas. Šo gadu laikā kā vēsturniece esmu komunicējusi ar ļoti daudziem cilvēkiem un dažkārt pie sevis nodomāju – kā man šos cilvēkus izdevās atrast?

Spēja ar cilvēku izveidot komunikāciju ir viena no vēsturnieka panākumu atslēgām?

-Iemaņas uzdot jautājumus ir ļoti smalks darbs, jo vienu un to pašu jautājumu var uzdot ar dažādu stilu un pieeju. Arī rezultāts var būt dažāds – pozitīvs, kad intervējamais *atveras* un ir runīgs, vai arī negatīvs, kad viņš noslēdzas sevī un nevēlas komunicēt. Ir jājūt otrs cilvēks, viņa noskaņojums

Foto - no personīgā arhīva

Grāmatas prezentācijā. Skolotājas un vēsturnieces Irēnas Šaicānes jaunākais veikums ir 2016.gadā izdotā grāmata “Sports Ziemeļlatgalē: ceļš līdz olimpiskajai medaļai”, kas bija kā dāvana Balvu pilsētas 88.gadadienā. Savukārt jautāta pēc padoma topošajiem vēsturniekiem, proti, kā, apkopojot vēsturiskus materiālus, nepazaudēt pavadītu informācijas gūzma, I.Šaicāne stāsta, ka svarīga loģiskā domāšana un spēja izplānot vairākus gājienus uz priekšu. „Topošajiem vēsturniekiem jārok, bet tas jādara dziļi un pamatīgi. Nedrīkst būt haotiskam, bet jāveido struktūra. Turklāt savs darbs jādara pēc vislabākās sirdsapziņas un prātā allaž jāpatur teiciens: “Ja iesi pa ceļu, kas saucas “Vēlāk!”, nonāksi uz ceļa, kas saucas “Nekad!”,” pārdomās dalās I.Šaicāne.

un piemērotais laiks, kad uzdot jautājumus. Tādēļ jauniešiem svarīgi attīstīt savas komunikācijas prasmes, kas nebūt nav viegli izdarāms. Esmu piedzīvojuši arī brīžus, kad jūtu, ka cilvēks var atklāt daudzas interesantas lietas, bet viņš dažādu iemeslu dēļ nevēlas runāt. Protams, vēsturniekam tas ir sāpīgi, bet ar to jāreķinās.

Kad izpētes darbs aiz muguras, pēdējais jautājums ir: “Par apkopotajiem materiāliem veidot publikāciju vai nē?”

-Man paveicies, ka viss mans līdzšinējais ieguldītais darbs materiālu apkopošanā guvis atbalstu un realizējies grāmatu izdošanā vai cita veida publikācijās. Ja vēsturnieks ar savāko materiālu var dalīties ar plašāku publiku, viņa ieguldītais darbs kļūst izmantojams arī citiem. Turklāt nav viegli apkopot informāciju uzrakstīt saistošā un lasītājiem interesantā, saprotamā valodā. Šajā ziņā liela nozīme ir iedvesmai. Dažkārt iedvesma atnāk ne tajos piemērotākajos brīžos, kad ir vēlme rakstīt, bet jādara citi darbi. Rezultātā domas ir par vēsturi, un galā sanāk izcept kotletes bez sāls.

Vai Jūsu rīcībā ir materiāli, kas tuvākajā nākotnē pie lasītājiem varētu nonākt biezās vākos – grāmatā?

-Jā, bet vai tie realizēsies grāmatā? Pagaidām nezinu. Pazīstamais franču apgaismotājs, rakstnieks Voltērs reiz teicis: “Darbs ir tas, kas paglābj no trīs netikumiem – garlaicības, nabadzības un izlaidības!” No vienas puses, ja cilvēkam darba ir vairāk nekā laika, viss kārtībā. No otras puses, dzīvi nevar pārvērst vienā vienīgā darba laukā. Daudz kas paveikts un vēl arī jāpaveic, bet allaž jāpatur prātā, ka dzīvē ir arī lietas, kuras ir ne mazāk svarīgas kā vēsturisku materiālu apkopošana.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

Skolās iedez Adventes sveces

Foto - no personīgā arhīva

Sākoties Ziemassvētku gaidīšanas laikam, skolās iedegas sveces Adventes vainagos. Decembra sākumā Balvu Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvalde organizēja akciju "Izrotāsim Adventes vainagu kopā!", kurā katram skolēnam, skolotājam, darbiniekam un skolas viesim bija iespēja vainagā ielīmēt krāsainu rotājumu.

Savukārt 4.decembra rītā BVĢ kolektīvs pulcējās aktu zālē, lai iedegtu pirmo svecīti Adventes vainagā. Kā ik gadu, arī šoreiz viesos ieradās priesteris Mārtiņš Klušs, lai aicinātu Ziemassvētku gaidīšanas laikā pārdomāt, kam terējam savu laiku. Viņš uzsvēra, ka materiālās vērtības, kas tik ļoti nodarbina cilvēku prātus, nebūt nedara viņus laimīgus. Arī skolas direktore Inese Paidere, uzrunājot skolēnus, atgādināja, ka pret apkārtējo tumsu ir tikai vienas zāles - katru iekšējā gaismā, kurai jāļauj iemirdzēties tieši šajā tumšajā laikā.

Jaukus priekšnesumus bija sagatavojušas kolektīva "Lulū" dejotājas, kā arī Annija Ertmane un teātra pulciņš "Pipariņš". Savukārt skolotāja Daina Mediniece aicināja dienas gaitā iegriezties pārdomu pieturās skolas aktu zālē, lai pārdomātu būtiskas dzīves vērtības.

Iepriecina visu pilsētu

3.decembrī Viļakas Jauniešu domes deputāti iedez pirmo Adventes svecīti Viļakas pilsētas Adventes vainagā, kas nu jau sesto reizi tapis, pateicoties Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra jauniešiem. Ziemassvētku gaidīšanas laiks iesākās ar dzejas rindām un dziesmām, kā arī ar Viļakas Romas katoļu draudzes prāvesta Guntara Skutela un Viļakas novada domes priekšsēdētāja vietnieces Sarmītes Šaicānes uzrunām.

Jauniešu domes prezidentei Evijai Kravalei iepatikusies jauniešu uzsāktā tradīcija kopīgi iedegt pirmo Adventes sveci, jo tā ir vēl viena aktivitāte, kas vieno jauniešus un citus iedzīvotājus, kā arī rada svētku noskaņu. Evija pirmo gadu darinājusi Adventes vainagu un ir gandarīta, ka ieguldījusi savu darbu tā veidošanā, jo tas priecēs visus pilsētas iedzīvotājus.

Lepojas ar jaunajiem literātiem

Desmito reizi pie lasītājiem nonākusi Latviešu valodas aģentūras izdotā grāmata, kuras sauklis šogad ir "Labi vārdi sirdī silda", un šo gadu gaitā izdotajās grāmatās, kur apkopoti labākie bērnu radošie darbi, lasāmi arī Balvu pamatskolas skolēnu dzejoļi, pasakas un pārdomas.

Šajā mācību gadā pamatskola lepojas nu jau ar Balvu Valsts ģimnāzijas 7.klases skolnieču Kerijas Žanetes Zeltiņas un Ketijas Mozules darbiņiem, kas lasāmi grāmatā "Labi vārdi sirdī silda". Skolas kolektīvs priecējās arī par skolotāju Vitu Romanovsku, kura saņēmusi Latviešu valodas aģentūras Pateicības vēstuli par skolēnu rosināšanu dalībai konkursā un līdzdalību krājuma tapšanā.

BBJC gatavojas svētkiem

Rosīga gada nogale jauniešu centrā

Darbīgs un notikumiem bagāts šis rudens bijis Balvu Bērnu un jauniešu centrā (BBJC). Pārbaudījuši zināšanas par dzimteni spēlē "Es milu tevi, Latvija", papildinājuši latgaļu valodas vārdu krājumu "Čangaļu vakarā", izzilējuši nākotni Andrejdiēnā, tagad jaunieši sparīgi gatavojas Ziemassvētku koncertiem un pasākumiem, kuros piedalīsies visu decembri.

Izklaidi apvieno ar zināšanu apguvi

Šoruden BBJC jaunieši ne tikai apguva jaunas zināšanas, bet arī izklaidējās, kā arī pārbaudīja savu erudīciju. Andrejdiēnai veltītajā pasākumā iniciatīvu centra "Dinamīts" dalībnieki noskaidroja, kādas ir šo nepelnīti aizmirsto svētku tradīcijas. Viena no interesantākajām viņiem šķita zilēšana, ar kuras palīdzību mūsu senči šajā dienā centās ielūkoties nākotnē. Andrejdiēnā skolēni ar interesi nogaršoja arī latviešu tradicionālo ēdienu – grūbu biežputru ar gaļu. "Sākumā daži no viņiem uz to skatījās ar piesardzību, bet beigās putra bija palikusi tikai pašā katla dibenā," atklāj BBJC darbiniece G.Prokofjeva atzīstot, ka pirms tam šaubījusies, vai mūsdienu bērniem iepatiksies šāda sentēvu maltīte.

Jau otro gadu pēc kārtas Latvijas valsts dzimšanas dienu novada jaunieši svinēja, pārbaudot savu erudīciju spēlē "Es milu tevi, Latvija". Par uzvaru cīnījās Balvu Valsts ģimnāzijas, Tilžas vidusskolas, Bērzpils vidusskolas un Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas komandas. Sacensība starp pagājušā gada uzvarētājiem tilženiešiem un BVĢ komandu izvērtās tik spraiga, ka, nosakot uzvarētāju, nācās uzdot papildjautājumu, un šoreiz zinošākie izrādījās balvenieši.

Būdami Latgales iedzīvotāji, šoruden iniciatīvu centra "Dinamīts" dalībnieki nolēma tuvāk iepazīt latgaļu valodu un tradīcijas pasākumā "Čangaļu vakars", kurā 11.klases skolniece Dārija Semjonova kopā ar citiem aktīvistiem novadīja internetā populāro spēli "Kahoot". Tās laikā jaunieši atbildēja uz dažādiem jautājumiem par Latgali. "Jautājumi bija gan vieglāki, gan grūtāki, piemēram, kur atrodas augstākais punkts Latgalē vai - par cik gadiem vēlāk par pārējo Latviju atcēla dzimtbūšanu Latgalē? Viens no grūtākajiem bija – "Cik ilgi Preiļos valdīja Borhu dzimta?" uzskata spēles vadītāja Dārija. Viens no aizraujošākajiem uzdevumiem izrādījās atstāstīt latgaliski sarakstītās BBJC darbinieču Agneses Puļčas un Gunitas Prokofjevas biogrāfijas. "Punktus ieskaitīja tikai par vārdiem, ko viņi izrunāja pareizā latgaļu valodā. Tas jauniešiem bija labs valodas treniņš," uzskata G.Prokofjeva.

Patriotisma mēnesī novembrī BBJC apmeklētāji varēja noskatīties arī tādās latviešu filmās kā "Boņuks", "Māmiņ, Es Tevi milu", "Rīgas sargi" un "Rūdolfā mantojums". Savukārt īsi pirms Pirmās adventes rokdarbu pulciņa vadītāja Līga Ikstena piedāvāja visiem interesentiem kopīgi izgatavot Adventes vainagus. Trīs no tiem tagad grezno BBJC telpas.

Darbs paveikts, laiks svinēt

Adventes laikā, tāpat kā citus gadus, Balvu Bērnu un jauniešu centra pulciņu dalībnieki piedalīsies vairākos labdarības pasākumos un svētku koncertos.

20.decembrī BBJC jaunieši uzstāsies Balvu novada Sociālā dienesta rīkotajā labdarības koncertā bērniem ar īpašām vajadzībām, kas notiks Balvu pamatskolā. Skatītāji varēs novērtēt studijas "Di – Dancers" enerģisko dejotāju sniegumu un vokālās studijas dalībnieču skanīgās balsis vai arī piedalīties kādā no radošajām darbnīcām, ko organizēs Ineses Hmaras un Līgas Ikstenas vadīto pulciņu dalībnieki, vai, piemēram, ar hennu uzzīmēt uz rokas kādu neparastu ornamentu kopā ar Intas Ozolas skaistumkopšanas pulciņa jauniešiem. Savukārt par to, lai viss noritētu raiti, rūpēsies pulciņa "Skatuve" topošie pasākumu vadītāji.

21.decembrī bērnu vecāki, vecvecāki un citi balvenieši varēs novērtēt BBJC interešu pulciņa dalībnieku pusgada laikā paveikto, apmeklējot atskaites koncertu "Pie egles" Balvu muižā. Jaunieši ne tikai paši vadīs pasākumu, bet arī dejos, dziedās, spēlēs teātri, kā arī izstādēs piedāvās aplūkot savus radošos darbus.

Savukārt 28.decembrī BBJC pulciņu pārstāvji, sarīkojot radošās darbnīcas, iepriecinās krīzes centrā "Rasas pērles"

Saņem dāvanas. BBJC jaunieši Ziemassvētku gaidīšanas laikā ne tikai iepriecina novada iedzīvotājus ar labdarības koncertiem, bet arī paši ar prieku saņem dāvanas. Ar dažādām vēltēm viņus pārsteidza labdari no Zviedrijas, kuri jauniešu centra interešu pulciņu vajadzībām atsūtīja papīru, galdautus, audumus, šujmašīnu, pledus, cepumus, pat veļas pulveri un citas saimniecībā noderīgas lietas. Dāvanu maisos bija arī dažādi Ziemassvētku rotājumi, piemēram, foto redzamie rūķi, kā arī svētku gaismiņas. Šobrīd centra darbinieces kopā ar jauniešiem nodarbojas ar telpu greznošanu svētkiem.

dzīvojošās māmiņas un bērnus.

Arī iniciatīvu centra "Dinamīts" dalībnieki kopā ar savu mentori Gunitu Prokofjevu aktīvi apspriež idejas, kā savu Ziemassvētku pasākumu, kas notiks 27.decembrī, padarīt jautru un aizraujošu. G.Prokofjeva sola, ka "Dinamīta" Ziemassvētku eglītē noteikti neizpaliks dāvanīņu pasniegšana un kopīga piparkūku cepšana.

Decembrī ar nelieliem koncertiem BBJC pulciņu dalībnieki gatavojas iepriecināt arī Valsts policijas un Valsts robežsardzes darbinieku bērnus. "Arī pagājušajā gadā pulciņa "Skatuve" dalībnieki vadīja svētku pasākumu domes darbinieku bērniem. Tā viņiem bija laba prakse – izdomāt, sagatavot un novadīt šādu pasākumu no sākuma līdz beigām, ļaujot saprast, ka tas nemaz nav tik viegli," atklāj pulciņa vadītāja G.Prokofjeva.

29.decembrī nu jau sesto gadu kopā pie egles sanāks arī paši BBJC pulciņu vadītāji un viss darbinieku kolektīvs, lai kārtējo reizi ar jautru un radošu izklaidi noslēgtu darbīgo mācību gada pirmo pusgadu.

Turpinās iesaistīties novada attīstībā

Lai gan aizvadītajā trešdienā plānotā Balvu Bērnu un jauniešu centra topošo līderu skolas dalībnieku tikšanās ar Balvu novada domes priekšsēdētāju nenotika priekšsēdētāja un arī jauniešu aizņemtas dēļ, Topošo līderu skolas vadītāja Gunita Prokofjeva sola, ka savus jautājumus novada vadītājam jaunieši uzdos nākamā gada sākumā tradicionālā miniforuma laikā.

Janvārī BBJC jaunieši turpinās iesākt ar jaunu sparū. "5. un 6. janvārī kopā ar jauniešiem atkal dosimies uz Gulbeni, kur notiks projekta "Help!" apmācības četru novadu jauniešiem. Rudens skolēnu brīvdienās jau piedalījāmies šādā apmācībā. Tur saņēmām uzdevumus, kas jāpaveic mājās, un janvārī prezentēsim paveikto. Iepriekšējā apmācībā tikāmies arī ar novada vadību, lai redzētu, kā jānotiek šādai aktivitātei. Tāpat apgūvām trīs darba metodes jauniešu līdzdalības veicināšanai novada attīstībā. Izmantojam divas no tām - "Delfi" un "Pasaules kafejnīca", kas noderīgas jebkādu darbu organizēšanai un plānu veidošanai, jo jauniešiem ir svarīgi piedalīties sociālajos procesos, piedāvāt savu viedokli un mācēt apkopot savu biedru viedokļus. Ļoti interesanti noritēja tikšanās ar gados jauno Kārsavas novada deputātu Juri Vorkali, kurš dalījās savā pieredzē," par iepriekšējā apmācības reizē Gulbenē piedzīvoto stāsta G.Prokofjeva.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pierobežas puse ar savu zīmogu

Balviem vajag *uzrāvienu* ar gudrām galvām

Izstrādāta Balvu novada attīstības programma periodam no 2018. līdz 2024. gadam. Lēmumu par tās izstrādi pieņēma jau 2016.gada maijā toreizējais domes sastāvs domes priekšsēdētāja A.Kazinovska vadībā. Tagad rit programmas publiskā apspriešana, un vēl līdz 15.decembrim iedzīvotājiem ir iespēja iesniegt savus priekšlikumus un ierosmes. 5.decembrī Balvos notika sabiedriskā apspriede ar programmas izstrādes pārstavju klātbūtni.

Jaunā novada attīstības programma paredzēta nākamajiem septiņiem gadiem, jo šogad beidzas iepriekšējās programmas darbības termiņš. Jaunās programmas dokumentu izstrāde bija uzticēta SIA "Konsorts" un SIA "Reģionālie projekti" speciālistiem. Par šo veikumu sanāksmē Balvos runāja projektu izstrādātāji. Laine Veinberga akcentēja programmas uzdevumus. Tie ir: definēt novada vidējā termiņa stratēģiskos mērķus un rīcību, noteikt finanšu resursus un atbildīgos izpildītājus, kā arī apzināt un ņemt vērā jau izstrādātos Balvu novada plānošanas dokumentus un uzsāktos un plānotos infrastruktūras investīciju projektus. Programmas izstrādes laikā šogad bija rīkotas tematiskās darba grupu sanāksmes, kopumā četras, kurās diskutēja par konkrētiem uzdevumiem novadam būtiskās nozarēs. Aicināja izteikties arī novada iedzīvotājus, lai noskaidrotu viņu viedokli par attīstības iespējām, problēmām un risinājumiem. Šo aptaujas anketu varēja aizpildīt gan elektroniski novada mājaslapā, gan arī papīra formātā. Jāsecina, ka iedzīvotāju atsaucība bijusi pieticīga – piedalījušies tikai 149 cilvēki.

Ar ko būtu raksturīgs un kādas turpmākās prioritātes vēlas izcelt Balvu novadā? Programmas izstrādātāji to redz kā veselīgi domājošu novadu, kur akcentēta izglītība, jaunatne, kultūra, pašvaldības pārvalde un uzņēmējdarbība. Prioritāte – veselība, kas savukārt saistās ar sportu, aktīvu dzīvesveidu, sociālo pakalpojumu pieejamību un tamlīdzīgi, kā arī veselīga vide ar atbilstošu infrastruktūru.

Balvu novads atrodas Latgales reģionā, līdz ar to ietilpst īpaši atbalstāmo teritoriju statusā, tāpēc investīciju plānā ir specifiski atbalsta mērķi, saistīti galvenokārt ar uzņēmējdarbību un arī sociāla rakstura projektiem. Lai attīstības programma darbotos, turpmākajos gados paredzēta tās regulāra aktualizācija, kas notiks, pamatojoties uz uzraudzības ziņojumiem un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu.

Kaimiņi var, mēs nē. Kāpēc?

Uz 2017.gada sākumu pēc statistikas datiem Balvu novadā bija ap 13,5 tūkstošiem iedzīvotāju, bezdarba līmenis – tuvu 13%. Sanāksmes dalībnieki iesāka diskutēt, cik pamatoti var lēst skaitļu tendences, kas attīstības programmā nākamajiem septiņiem gadiem ierakstītas kā vēlamās? Kaut vai tas, ka nesamazināsies iedzīvotāju skaits, nepasliktināsies teritorijas attīstības līmeņa indekss, nesamazināsies uzņēmumu skaits... Sanāksmē iesākās savstarpēja diskusija. Deputāte Eva Smirnova, pētot Lursoft datu bāzes informāciju, secinājusi, ka ap 40% uzņēmumu diemžēl reāli nedarbojas. Rīgas sanāksmē dzirdēta pat informācija, kur paši uzņēmēji atklāti teikuši, ja valstī nemainīsies nostāja un attieksmes politika pret uzņēmējdarbību, viņi darīs iespējamo, lai šeit nodokļus nemaksātu. Radās arī

salīdzinājums ar Gulbenes kaimiņnovadu, piesaucot faktus par turienes uzņēmējdarbības attīstību dažādās jomās un darbavietu palielinājumu. Gulbenes novads var lepoties ar attīstītiem lauksaimnieciska rakstura uzņēmumiem, tur darbojas arī kokapstrāde, mājražošana. Uzņēmumi izveidoti pasen, tiem ir pieklājīgs stāžs. Jautājums: kāpēc tamlīdzīgu spilgtu faktu nav Balvu pusē? Deputātes Sandras Kindzules uzskats: "Mūspusē cilvēki ir lieli idētāji. Mums ir slikti ar pašapziņu. Bieži sakām, ka mums ir slikti, ka maz naudas un tamlīdzīgi. Tas viss tā apaudzis, ka netiekam pāri un neejam uz priekšu. Novadā taču bijuši investīciju projekti, kas paredzēja arī jaunas darbavietas. Jājautā: cik no tā visa ir realitāte? Tiešām ļoti gribas cerēt, ka jaunajā attīstības programmā investētājam naudas summām preti būs arī reālas darbavietas. Neko mākslīgu gan nevajag taisīt!"

Piedāvātais variants nepatīk

Izstrādājot novada attīstības programmu, darba uzdevumā ietilpa arī Balvu novada logo un moto izveide. Projektu vadītāja atklāja, ka iedzīvotājiem bijis jautāts, kādu viņi gribētu akcentēt šo moto un kādu saukli piedāvātu, lai veicinātu Balvu novada atpazīstamību. Ir radīts pamats jeb ideja novada logotipam un moto un dots skaidrojums. Balvu novads varētu būt - vieta, kur saule aust! Sanāksmes dalībnieku reakcija un izteikumi liecināja, ka logo un moto piedāvājums neapmierina un tas nepatīk. Viņi centās rast atbildi, kas ir tā autors un kāpēc tieši tāds piedāvājums?

Lai ir idejas un sadarbība

Kāds noskaņojums, izstrādājot Balvu novada attīstības programmu, palicis projektu vadītājai? Laines Veinbergas teiktais.

-Es, protams, zināju, kur atrodas Balvu novads un kas tam raksturīgs. Tā ir pierobežas puse, Latgales reģions, un tas, protams, jūsu novadam uzliek savu zīmogu. Jā, te jaušams pesimisms, te nav *uzrāviens*. Programmas apspriešanas sanāksmē izskanēja, ka jūsu novadā nav lielu lauksaimnieku. Man šķiet, ka šai pusei varētu piesaistīt ienācējus no citurienes un te var realizēt projektus un piesaistīt līdzekļus. Taču vajag tikai atrast, kurš to gribētu darīt. Ja rastos viens labs piemērs, tad, iespējams, atsauktos vēl citi, un lieta aizietu.

Bet kāda tad paveras nākotne, ja šobrīd jau piesaucam bezcerīgas krāsas?

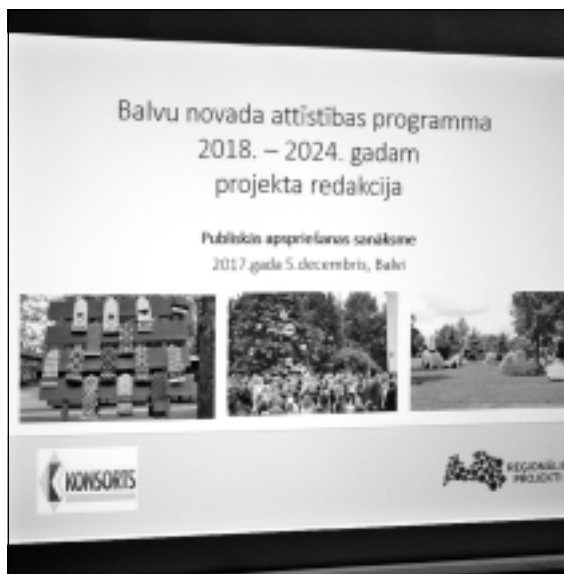
-Jāpieņem situācija tāda, kāda tā ir. Novadā dzīvo cilvēki un viņi te būs un dzīvos ar tiem resursiem, kādi pieejami. Taču uz nākotni vajadzētu raudzīties cerīgāk. Protams, ja nekas nemainīsies, ja nepalielināsies darbavietas, tad... Esmu izstrādājusi attīstības programmas arī citur, piemēram, Siguldas novadā. Tur ir pavisam cita situācija. Pirmkārt, viss sākas jau ar vadības nostāju, ar *galvu*, kas visu satur kopā. Siguldas novada domes priekšsēdētājs izceļas ar ideju pārbagātību, ar spēju tās sasaistīt kopsakarībās un aizraut arī savus darbiniekus. Otrkārt, svarīga, protams, arī uzņēmēju sadarbība ar pašvaldību un savstarpējs atbalsts. Lai neliek sprunguļus ceļā! Ja ir uzņēmējdarbība, rodas arī darbavietas, un

Projektu vadītāja. Laine Veinberga aicināja iedzīvotājus izmantot iespēju un iepazīties ar Balvu novada attīstības programmu. "Šis dokuments vairāk domāts novada pašvaldības darbam, bet, protams, skar arī iedzīvotājus," projektu vadītājas Laines Veinbergas teiktais.

Publiskās apspriešanas laikā. Programmas publiskās apspriešanas sanāksmē Balvos, kas notika Balvu Centrālajā bibliotēkā pusdienlaika stundā, piedalījās pavisam nedaudz balveniešu. Bija atnākušas novada domes deputātes, iestāžu darbinieki, novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniece, pašvaldības darbinieki.

Balvu novada attīstības programma nākamajiem septiņiem gadiem. Programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prioritātes un pasākumu kopums vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa uzstādījumu īstenošanai. Prioritātes un uzdevumi definēti programmas stratēģiskajā sadaļā. Attīstības programmas īstenošanu politiskā līmenī nodrošina Balvu novada dome un domes komitejas.

iedzīvotāji kļūst ieguvēji.

Bet runājot par Balvu novada izstrādāto attīstības programmu, - ticat, ka programmā paredzētais īstenošies nākamajos septiņos gados?

-Tā vajadzētu būt! Dzīvot gluži bezcerībā

arī nevar. Tā tomēr ir attīstības programma ar mērķi, un, skatoties uz to, arī jāvirzās. Nevar tikai čikstēt domājot, ka sabiedrība noveco, ka nebūs strādājošo un tamlīdzīgi. Vajag izrāvienu! Būtu labi, ja turpmākajos gados saglabātos vismaz pašreizējie rādītāji.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Piesaistīta mājai un kūtij

INITA RAMKOVIČA Lazdukalna pusē ir ienācēja no Šķilbēniem. Pēc tehnikuma beigšanas strādāja Lazdukalna padomju saimniecībā. Kad sovhozs paputēja, vajadzēja kaut ko darīt, ar ko var nopelnīt naudu. Inita izvēlējās lopkopību, jo savā kūtij jau bija daži lopi. Ar laiku slaucamo govju skaits papildinājās. Piena lopkopībā šo gadu laikā bijuši gan kāpumi, gan kritumi - par piena litru maksāts gan vairāk, gan gaužām maz. Taču pie tā ir palikts. Inita atzīst: "Esmu piesieta pie mājām, nekur tālu aizbraukt nevar, jo govīs jāslauc regulāri un laikā. Ja kaut kur izbrauc, nervozē, kur lopi, kur ganās, kas ar viņiem notiek, vai kāds meža dzīvnieks nav pārrāvis elektrisko ganu." Savulaik par aizklidušiem lopiem varēja ziņot kaimiņi. Tagad kaimiņu kļuvis mazāk. "Agrāk blakus bija viena tukša māja, tagad tukšas visapkārt. Vieglāk saskaitīt, cik vēl palicis apdzīvotas. Četras - piecas būs!" secina Inita. Cilvēki lielākoties nomira, nevis izbrauca, bet bērni un mazbērni laukos neatgriezās. Pa kādam jau atgriezās, arī netālu kaimiņos mazdēls atjauno vectēva mājas. Nāks dzīvot. No centra nav tālu, arī ceļš ir uzturēts. "Bedrītes ir, bet mēs paši jau arī tās veidojam. Lielās fūres, kas nāk no meža ar balķiem, tās izsit, ne jau es vai kaimiņš ar vieglo automašīnu. Ceļa zīmes ir uzliktas. Tomēr, ja mežs izgriezts, tas jāizved, naudiņu visiem vajag. Turklāt uz Blāzmas - Benislavas ceļa ir ļoti zemas vietas. Plūdu laikā ūdens plūda pāri ceļam," stāsta Inita.

Foto no draugiem.lv.

"Paņemiet no draugiem!" sacīja Inita, kad aicinājām viņu nobildēties. Tā arī izdarījām, tādēļ kvalitāti negarantējam.

Palaidnīgais Čipiņš

Ja tradicionāli viens no lauku mājas iemītniekiem ir kaķis vai pat vairāki peļu ķerāji, tad Initai virtuvē lidinās papagailis. Zaļo putnu sauc Čipiņš. Initai to atvedis brālis no Rīgas. Čipiņš ir astoņus gadus vecs - papagailim it kā cieniņams vecums, taču lidonis ir jestr. Ir spējīgs izmētāt gan čaumalas, gan maizes drupačas. Čipiņam dikti garšo vārīti kartupeļi - tiklīdz tie kūp galdā, arī putns ir klāt. "Reiz papagailis iesēdās pat zupas bļodā," smejas saimniece. Putns pielido un apsēžas Initai uz pleca. Viņa stāsta: "Džemperī bija mazītiņš caurumiņš. Čipiņš to knibināja un knibināja. Kad caurumiņu aizšūvu, putns kļuva nervozs, jo to neatrada. Sāka vilkt ārā diedziņus. Kad sadusmojas, viņš var arī sāpīgi iecirst ar knābīti." Čipiņam ļoti patīk mazgāties, beržoties gar salātlapu, ko saimniece atnes no siltumnīcas vai nopērk veikalā. Viņš nesmādē arī krāna ūdens strūklu.

Uzticas arī svešiniekiem.

Čipiņš uzticas arī svešiniekiem. Ja svešinieks iepaticies, - zvīkt, uzsēžas uz pleca!

Ceturtais prioritātes ceļš:

Kad no Rēzeknes šosejas nogriežas uz Rugāju novada pašvaldības lauku ceļa Blāzma - Benislava, vietām sniegā, kas uzkrītis iepriekšējā naktī, redzamas tikai dzīvnieku pēdiņas. Vietām sliedes atstājis traktors vai automašīna. Izbraukt var, kaut gan šogad visur ir pielijis. Vērojot ainavu ceļa malās, redzami krūmi un meži, daudz neapdzīvotu māju, pat ļoti daudz, salīdzinot ar citām vietām. Tuvojoties Benislavai, mājas kļūst košākas. Bet centrā augošie koki liecina par senu apdzīvotu vietu. Par ceļu iedzīvotāji, kuri šeit dzīvo un brauc uz saviem īpašumiem, īpaši nesūdzas. Pārbūvējamo ceļu sarakstā par Eiropas naudu šis ceļš iekļauts kā ceturtais. Pašvaldībā šaubās, vai pietiks naudas, jo ceļu remonts ir dārgs, pat ļoti dārgs. Bet tad jau redzēs! Sarunās dažī iedzīvotāji piedāvā mums suni un ragavas, jo zirgu vairs nav, kaut gan, braucot pa šo ceļu, ir tāda vieta - Zirgusala.

Pārdomas par saimniekošanu un dzīvi

"Vēlos palikt šeit!"

Benislavas centrā, ko lielākoties pieņemts dēvēt par Lazdukalnu, jo šeit kopš seniem laikiem atrodas pagasta pārvaldes administratīvā ēka, dzīvo Kalneju ģimene, kura arī izmanto Blāzmas - Benislavas ceļu, jo apsaimnieko tā tuvumā esošās zemes. Kaimiņi viņus raksturo kā ļoti čaklus cilvēkus, zemes kopējus, par ko liecina Zemkopības ministrijas Atzinības raksts, ko pērn saņēma AGRIS KALNEJS. Agris dzīvo vienā mājā ar vecākiem, bet katram ir izveidota sava zemnieku saimniecība. Agra tēvam Jurim pieder zemnieku saimniecība "Siliņi", bet Agrim - "Jaunsiliņi". Arī zemes apsaimniekošanu Agris uzsāka, izmantojot tēva iegādāto tehniku. Bet kādu laiku dēls bija projām no tēva mājām - mācījās un strādāja Rēzeknē. Vispirms Agris pabeidza Bērzgales Amatniecības skolu, tad Rēzeknes Augstskolu, iegūstot būvdarbu vadītāja specialitāti, pusotru gadu nodzīvoja un nostrādāja Rēzeknē. Tad sievai piedāvāja darbu Rugāju vidusskolā, kur viņa ir matemātikas un informātikas skolotāja. "Izdomājām un izlēmām, ka pārcelsimies uz dzīvi vecāku mājās," saka Agris.

Apsaimniekojamās zemnieku saimniecības abiem zemniekiem nav lielas - abi apstrādā gan pašu, gan no pašvaldības nomāto zemi. Agris uzrakstījis projektu, ja to atbalstīs, tad saimniecībā būs jauna sējmašīna un jauns minerālmēslu izkliedētājs. "Līdz ar to nākotnē varēs strādāt daudz kvalitatīvāk," spriež jaunais zemnieks. Jautāts, kāda ir sajūta, noslēdzot saimniekošanas gadu, atbild: "Patīkami nav! Bija labs potenciāls, laba raža, viss izskatījās ļoti cerīgi, bet līdz lietavām. Protams, ķerot momentus, kur pielījušajiem tīrumiem varēja uzbraukt ar tehniku, pa lielam ražu izdevās novākt. Man nenovākti palika kādi 15 hektāri graudu, tēva saimniecībā - kādi 6 hektāri kartupeļu ("Siliņi" audzē arī cietes kartupeļus)."

Apsaimniekojamās zemes atrodas zemās, gandrīz pārpurvojušās vietās, jo tuvumā ir Aiviekste, palieņu pļavas. Nedarbojas arī padomju gados veiktā meliorācija. Pavasarī abi zemnieki centušies kaut ko lietas labā darīt, bet efekts mazs. Meliorācija prasa lielu darbu un milzīgus līdzekļus.

Runājot par nākamo gadu, Agris atzīst, ka praktiski tīrumi palikuši neapsēti, jo uz tiem nevarēja tikt virsū, vai arī dubļi bija tik lieli, ka nebija jēgas mulļāties. Arums sanāk slikts! Arī sēkla zem sniega mitrumā sapūst. Pozitīvais moments tas, ka vasarāju sēkla no novāktās ražas šogad sanākusi laba, ja ņem vērā laika apstākļus. "Šogad sēklām esot slikta didzība," viņš zina teikt. "Siliņu" un "Jaunsiliņu" zemnieki sēklu kaltēt neved, jo tad didzība samazinās,

Prieks par meitiņu. Aicināts nofotografēties, Agris uzrunā sievu: "Maruta, vai nāksi ar mani nobildēties?" Protams, foto neizpaliek arī nesen dzimusi meitiņa Ketrīna, par kuru priecājas pat kaimiņos, jo katra bērniņa piedzimšana laukos tagad ir svētki.

grauds siltumā it kā izceļas. Agra mamma Ligita piebilst, ka zeme lietavās arī izskalota, viss labums grāvjos, upēs aiztecējis, tādēļ arī nākamais gads rada bažas. Taču tās, cerams, ir īslaicīgas grūtības! "Esam pieņēmuši lēmumu palikt laukos un cīnīties," secina Agris. Badā taču nepaliks! "Siliņi" savā saimniecībā vēl tur lopus - govīs, jaunlopus, cūkas, vistas. "Jaunsiliņi" lopus netur. "Jaunsiliņi" pārtiek no "Siliņu" govju piena," pajoko Agris.

Viņš līdztekus saimniekošanai laukos pilda arī šofera pienākumus Rugāju novada pašvaldībā, pārvadājot skolēnus. Gan rītā, gan vakarā autobuss, pārvadājot skolēnus, nobrauc aptuveni simts kilometrus. Pa ceļam iespējams nogādāt arī bērnuudāzā Rugājos dēlu - sešgadīgo Rinardu un pēc tam atvest mājās, jo sieva auklē mazo meitiņu, bet mamma strādā pagasta bibliotēkā.

No centra uz laukiem

Saimnieko simtgadīgās mājās

Vēl gluži sveigs piena steķis ceļmalā liecina, ka māju pudurī, kas saskatāms aiz krūmiem, kāds saimnieko. Piesnigušais piemājas ceļš gan vieš bažas, vai līdz galam iespējams nokļūt. Tomēr tiekam. Iebraucot pagalmā, pie kūts rosās cilvēki. Tie ir viņi - mājas saimnieki DAINA un JĀNIS GAVARI. Māja izskatās sena, - liela un plaša. Kūts un šķūņa pamati būvēti no plēstiem akmeņiem. Daina stāsta: "Šeit ir vīra tēva mājas. Vīrs tās mantoja no tēva māsas. Padomju gados mājā dzīvoja sveši cilvēki, jo sovhoza gados te bija ferma - teļus turēja, arī citus lopus. Kad saimniecība beidza pastāvēt, uz šejieni pārcēlāmies mēs, jo šeit bija zeme, varēja saimniekot. Centrā nebija darba. Es 20 gadus nostrādāju veikalā par pārdevēju, bet Jānis bija sovhoza šoferis. Pārdevu savas mājas pagasta centrā un atrnācām šurp."

Nu Jānis un Daina tikpat ilgi jau būs nodzīvojuši "Ogusalā", - tā sauc mājas un saimniecību, kur galvenā pamatnodarbošanās ir lopkopība. Saimnieki audzē gan gaļas šķirnes, gan piena lopus.

Kādu laiku audzēja gaļas šķirnes lopus, bet nu atsāka turēt slaucamās govīs. Pēc piena atbrauc piena mašīna, vienīgi kannas ar pienu jādabū līdz piena steķim. Par to saimnieki nesūdzas, lai arī ceļa gabals nav mazais - 400 metri. "Labi būtu, ja pašvaldība piešķirtu kādu grants kravu (zemnieki par tādu iespēju lasījuši novada informatīvajā biļetenā). Mums taču meitene mācās skolā. Lietus laikā zābaciņi slapji, kamēr tiek līdz lielajam ceļam," nosaka Daina. Jānis piebilst, ka novada domē pēc palīdzības nav griezies: "Nomaksāju nodokļus un uz domi neēju." Gavari uzskata, ka viņi nebūt nedzīvo nomalē - mājās ir internets, līdz šosejai - pusotrs kilometrs. Meita Gabriēla mācās ne tikai vidusskolā, bet arī mākslas skolā Balvos. "Atbrauciet vasarā. Pie mums patiešām ir daudz ogu, kā jau "Ogusalā", - aicina dzīvespriecīgā un apsviedīgā saimniece.

Ar kannām. Šogad Gavari atsākuši nodarboties ar piena lopkopību - kur piens, tur arī kannas.

Blāzma – Benislava

Plāno uz priekšu

Visu dara pats

Benislavas - Blāzmas ceļa malā, dažus metrus no lielceļa, zemnieku saimniecības "Līči" mājās saimnieko ARVĪDS MADERNIEKS, vīrs pusmūža gados. Pagalmā blakus viena otrai atrodas divas mājas. Saimnieks saka, ka tajā otrajā ir lopu virtuve, bet dzīvojamajā mājā notiek remonts. Māju plānots nosiltināt un pārmūrēt krānsis, lai siltāks. Uz jautājumu, vai remontu veic noligti amatnieki, Arvids atbild: "Sen būtu izputējis, ja meistariem maksātu! Visu daru pats." Zemnieks nodarbojas gan ar graudkopību, gan ar lopkopību - audzē cūkas. Ar graudkopību, protams, šogad ir gājis bēdīgi, kā jau visiem. Gaudi tīrumā palika nekulti slāpuma dēļ. Kaut ko jau izdevās nokult, bet nelīdzēja pat tas, ka saimniecībā ir sava tehnika, savs kombains. "Par atbalsta līdzekļiem par plūdu postījumiem, iespējams, sēklas tiesa sanāks, bet sēkla pavasārī arī būs dārga. Visi taču gribēs nopelnīt!" spriež zemnieks. Tādēļ atliek *spiest* uz otru nozari - cūkkopību, lai arī šeit pastāv savi riska faktori. Tāda ir dzīve. Iznācis pagalmā, saimnieks izrāda tehniku. Traktors un kombains saimniecībā iegādāti, piesaistot Eiropas fondu naudu. "Tehnikai vajadzētu vēl šķūni. Citādi stāv zem klajas debess," spriež Arvids un piemetina: "Ja viss ir sagādāts, var strādāt. Sēnes lasīt nav jābrauc." Turklāt viņš dzīvo dzimtajās mājās, kur dzīvoja vecāki.

Runājot par pašvaldības ceļu, kas iet garām mājai vai, pareizāk sakot, saimniecībai pa vidu, zemnieks nesūdzas. Pirms gadiem pieciem gan bijis tā, ka kalnā pie kaimiņienes

Liecina par Eiropas atbalstu. Plāksnīte pie mājas sienas ar Eiropas fondu emblēmām liecina par Eiropas finansiālu atbalstu zemnieku saimniecībai "Līči".

ar mašīnu nevarēja izbaukt, bet tagad ir labi. Šī gada lietavās ceļu divreiz izskaloja, bet pašvaldība tūlīt to salaboja. Grāvmalās izcirta krūmus. "Tikai tās bedres asfaltā krit uz nerviem. No Benislavas centra kādu gabalu uz ceļa vēl ir asfalts, bet tas ir vecs, asfaltā izveidojušās pamatīgas bedres. Tās gan vajadzētu aizlāpīt," viņš secina.

Smags gads arī būvniekiem

Būvē ceļus un strādā meliorācijā

Netālu no Benislavas centra kādas mājas pagalmā redzama iespaidīga tehnika. Te saimnieko ANDIS PETUKS - uzņēmējs, kura uzņēmuma SIA "AA agro" pamatnodarbošanās ir pārveidājumi, industriālās tehnikas pakalpojumi, meliorācija, ceļu būve, ko viņi veic gan paši, gan kā lielo ceļu būves uzņēmumu apakšuzņēmēji. Lai gan Andis dzīvo laukos, ar lauksaimniecību viņš nodarbojas tikai uzņēmējdarbības sākumā: "Sapratām, ka lauksaimniecībai vajag vērienu, lielus kapitālieguldījumus, bet citādi atdeve nav liela. Kuram zemniekam lauksaimniecībā apstrādājamās zemes ir tūkstošos hektāru, tas varbūt var cīnīties un cerēt uz labiem rezultātiem. Mūsu novadā zemes nav tās auglīgākas, lai iegūtu lielas ražas. Ja maisiem ber ķimikālijas, varbūt. Domāju, šis gads daudzus lauksaimniekus pavilks *zem ūdens*. Nevienam nevarēja paredzēt tādus laika apstākļus. Līdzekļi laukos ieguldīti, bet atgūt tos būs grūti. Tajā jomā, kur darbojamies mēs, aizejošais gads arī bija smags. Daudz kas kavējās tieši laika apstākļu dēļ. Ja vienu dienu varēja strādāt, tad divas atkal lija."

SIA "AA agro" sadarbojas ar lielākajiem Latvijas ceļu būves uzņēmumiem, kuri galvenokārt piedāvā darbu uz lielajām maģistrālēm. Veic grunts darbus - izbūvē ceļus līdz asfalta seguma iekļāšanai. Šogad SIA "AA agro" strādāja uz šosejas Rēzekne - Rīga ceļa posmā Atašienes novadā, Nīcgalē, Daugavpils pusē. Pagājušajā nedēļā mājās atradās tikai automašīnas, kuras nevarēja strādāt objektos laika apstākļu dēļ. Mājās no Atašienes bija atvests ekskavators. Visi pārējie uzņēmuma spēki vēl atradās objektos. "Ceļu būvei traucē tikai stiprs sals, bet, ja aukstums pieķer tikai mazliet, tad apstākļi ceļu būvei ir ideāli," secina uzņēmuma īpašnieks.

Viena no uzņēmuma darbības nišām ir arī meliorācija. Darbu veikšanai uzņēmumam ir attiecīgs sertifikāts, kāds šajā nozarē Latgales pusē ir tikai nedaudziem. Meliorācijas objektos uzņēmums strādā Lazdukalna pagastā, ir strādājis Ludzas un Kārsavas novados. Objektus uzņēmums iegūst, piedaloties konkursos. Zemnieki valsts un pašvaldības līdzekļus meliorācijai piesaista no Eiropas fondiem, un tā kļūst aizvien aktuālāka. "Vienīgi, lai veiktu meliorāciju, vajag ļoti daudz dažādu saskaņojumu. To pieprasa vides pārvalde. Bet kā cilvēks var iztīrīt savu novad-

atvests no objekta. Mājas pagalmā esošais ekskavators atvests no ceļu būves objekta Atašienes novadā, kur darbs pabeigts. Uzņēmējs A.Petuks saka: "Gaidām salu, lai zeme nedaudz piesalst, tad atkal varēs turpināt strādāt."

grāvi bez tehnikas? Ar lāpstu, vai?" retoriski jautā Andis.

Runājot par ceļa Blāzma - Benislava asfalta posmu, kas atrodas pie Anda mājām, viņš uzsver, ka to viņi uztur paši. Uzņēmējs saka: "Šogad to nevarējām salabot, jo mājās nebija nevienas tehnikas vienības. Cik varēju, tik materiālu aizvedu ar ķeru un aizbēru, lai asfalts nepazūd pavisam. Tā jau vairākus gadus." Novadam izteikts priekšlikums, lai iegādājas piķi no lielajiem ceļu būvētājiem, bet asfalta iekļāšanas darbus paveiktu Andis ar savu tehniku. Braukt taču vajag visiem - gan tiem, kas dzīvo pie ceļa, gan tiem, kam ceļa tuvumā atrodas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Braukt vajag arī pašiem. Novads pagaidām palicis atbildi parādā. Iespējams, ka attiecībā uz šo ceļa posmu ir kādi plāni, bet uzņēmējam tie nav zināmi. Iepriekšējā sasaukumā Andis pats bija novada domes deputāts, taču uzņēmēja saspringtā ikdienu diemžēl neļāva iedzīlīnāties deputāta darbā tik ļoti, cik tas bija nepieciešams.

Īsumā

Lasa presi un vēro dabu

TERĒZIJA MASLOVSKA dzīvo visvecākajā Benislavas mājā, - vismaz tā viņai teikusi kaimiņiene, kura nu jau mūžībā. Tā varētu būt, jo veids, kā māja uzbūvēta, un nomelnējušie baļķi par to liecina. Arī nosūnojušie koki ir apliecinājums tam, ka tie šeit aug sen. Šis gan nav Terēzijas dzimtas mājas, tās viņas māte nopirka pirms gadiem piecdesmit. "Esmu dzimusi Lieknītē," saka Terēzija, kura savulaik Lazdukalna pagastā bija kultūras darbiniece. Tagad sieviete laiku īsina, rūpējoties par mājdzīvniekiem un lasot no bibliotēkas atnestos žurnālus. Viņai ir divi bērni - dēls un meita, un pieci mazbērni. Uz vietas kopā ar māti gan neviens nedzīvo, bet nekur tālu arī nav aizbraukuši - tepat vien Rugājos, Balvos, Valmierā, Rīgā ir. Sabrauc visi, kad kaut kas kopīgi svinams. Vasarā bērni un mazbērni laukos svin Ligo svētkus. Tad apvienojas tautisku jostu pat sirmajam ozolam, kas aug pagalmā. Saimniece stāsta, ka agrāk mājās bija daudzas senas saimniecības mantas, darbarīki, bet viņa tās atdevusi "Saipetnieku" saimniekam, kurš izveidojis seno darbarīku muzeju. Vienīgais, kas vēl palicis, turklāt labā kārtībā, ir ragavas. "Solu visiem, lai ņem, bet nevienam nevajag! Nav jau nevienam zirga, ko ragavās iejūgt!" secina Terēzija. Vēl viņas redzeslokā ir elektrības stabs ar stārķu ligzdu, kas atrodas netālu no pirts. Elektriķi veco stabu nomainīja pret jaunu, bet putns palika uzticīgs savai mājvietai. Arī tad, kad vējš nonesa ligzdu ar olām. Visu vasaru divatā nosēdēja ligzdā.

Jūdz tikai bērti priekšā! Ragavas ir lietošanas kārtībā, atliek tikai iejūgt zirgu, un, ja pieturas sniegs, Ziemassvētkos var sanākt vizināšanās tāda, ka oho-ho!

Godāta ansambļa dziedātāja

Benislavas vārda nesējs un daudzdzinātājs tuvu un tālu visā Latvijā ir Benislavas etnogrāfiskais ansamblis, kuru vada Reģina Čudarāne un viņas meita Daiga Jēkabsons. Sākumā, pirms vairāk nekā simts gadiem, bija Benislavas koris. Viens no pirmajiem Latgalē. Brīvprātīgi piespiedu kārtā tas pastāvēja vēl padomju varas gados. Vēlāk no stiprajām sievietēm, kas bija dziedāšanas tradīciju pamatlicējas Benislavas pusē, izveidojās etnogrāfiskais ansamblis. Šogad tam nosvinēja 30 gadu jubileju. VALENTĪNA METENE ansambli nedzied jau vairākus gadus, esot par grūtu gadu nastas dēļ. Tāpat viņa vairs nestaigā sēnēs un ogās, lai arī šī puse ir dabas veltēm bagāta. "Esmu ļoti pateicīga, ka ansambļa dziedātājas mani paņēma līdzī uz Gaismas pili Rīgā, kur dziedājam ansambļa disku. Citādi es nemūžam tur nebūtu nokļuvusi. Arī ansambļa jubilejā biju. Mums, visām ansambļa dziedātājām, kultūras nama vadītājs uzdāvināja kalendārus ar bildēm no ansambļa uzstāšanās reizēm," pastāsta Valentīna.

Atklāj vēlēšanos. Valentīna Metene saglabājusi ansambļa dalībnieces tautas tērpu un vēlas, lai viņa aizvada mūžībā šajā tērpā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Jaundzimušā vārdu kopā ar vīru domās

mājās. 7.decembrī pulksten 6.21 piedzima puika. Svars - 3,710kg, garums 55cm. Puisēna mamma Viktorija Semjonova no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. Mazo brālīti mājās gaida vecākā māsa Dagne, kurai ir 5 gadi, un divgadīgais Miks. "Līdz pat dzemdībām dzīvojam neziņā par gaidāmā mazuļa dzimumu, jo visās ultrasonogrāfijas pārbaudēs viņš pamanījās kārtīgi noslēpties. Taču mana intuīcija teica, ka tas būs puika, kas vēlāk arī apstiprinājās. Savukārt vīrs Agnis ar meitu Dagni sapņoja par meitenīti," atklāj nu jau trīs bērnu mamma. Tā kā gaidāmā bērniņa dzimums līdz pat dzemdību dienai palika noslēpumā, Viktorija un Agnis nolēma ar jaundzimušā vārda izvēli un došanu nesteigties. "Atbrauksim no slimnīcas mājās, rīkosim lielo ģimenes sapulci un spriedīsim. Visticamāk, mēs ar Agni katrs izrakstīsim sev tīkamāko vārdu variantus un tad vienosimies. Meitai vārdu domāja vīrs, Mikam - es, savukārt tagad domāsim kopā. Bet jau tagad varu atklāt, ka viens vārda variants man ir padomā - Toms, kaut gan pārējiem tas īsti neiet pie sirds," teic Viktorija. Viņa priecājas, ka dēls izrādījās ļoti punktuāls puika, jo pamanījās piedzimt precīzi ārstu noliktajā datumā - 7.decembrī. Paši vecāki spriež, - tas droši vien tādēļ, ka puika gribēja pirmos Ziemassvētkus svinēt mājās, ģimenes un radu pulkā, kas viņam noteikti izdosies. Jautāta, kādēļ izvēlējās tieši Balvu slimnīcas dzemdību nodaļu, jaunā māmiņa teic, ka šajā nodaļā pirms diviem gadiem pasaulē nāca arī otrais bērniņš - dēls Miks. "Turklāt ar Miku mēs dzīvojam tajā pašā palātā, kurā ar jaunāko dēliņu. Tā tāda interesanta un patīkama sakritība. Savukārt Dagne piedzima Valmieras slimnīcas dzemdību nodaļā," stāsta trīs bērnu mamma no Gulbenes.

Vēl dzimuši:

22.novembrī pulksten 20.13 piedzima puika. Svars - 3,400kg, garums 56cm. Puisēna mamma Marina Naumoviča dzīvo Alūksnes novada Annas pagastā.

24.novembrī pulksten 1.47 piedzima puika. Svars - 3,855kg, garums 58cm. Puisēna mamma Lolita Supjeva dzīvo Baltinavas novadā.

25.novembrī pulksten 11.08 piedzima meitenīte. Svars - 3,690kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Irēna Keiša dzīvo Balvos.

30.novembrī pulksten 19.37 piedzima meitenīte. Svars - 3,610kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Līga Šablovskā dzīvo Alūksnē.

4.decembrī pulksten 17.55 piedzima puika. Svars - 3,860kg, garums 54cm. Puisēna mamma Laura Putnāne dzīvo Balvos.

7.decembrī pulksten 6.21 piedzima puika. Svars - 3,710kg, garums 55cm. Puisēna mamma Viktorija Semjonova dzīvo Gulbenes novada Galgauskas pagastā.

8.decembrī pulksten 13.33 piedzima meitenīte. Svars - 3,125kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Nataļja Masaļska dzīvo Balvu novada Bērzkālnes pagastā.

8.decembrī pulksten 15.52 piedzima puika. Svars - 3,430kg, garums 54cm. Puisēna mamma Dace Guska dzīvo Balvos.

11.decembrī pulksten 14.15 piedzima meitenīte. Svars - 2,730kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Zanda Zara dzīvo Alūksnē.

Ievērojams decembra jubilatāriem cienījamā vecumā!

97 GADOS**Šķilbēnu pagastā**

Anna Ločmele

Balvu pilsētā

Anzelma Ivanāne

95 GADOS**Balvu pilsētā**

Anna Berģe

Marija Jegorova

Olga Taukule

94 GADOS**Kupravas pagastā**

Mirdza Ķerāne

Vectilžas pagastā

Jevģēnija Ostrovska

Vīksnas pagastā

Antoņina Baure

90 GADOS**Vīksnas pagastā**

Valentīna Kravale

Balvu pilsētā

Domicella Pundure

89 GADOS**Balvu pilsētā**

Stefanija Zaikovska

88 GADOS**Šķilbēnu pagastā**

Staņislavs Logins

Balvu pilsētā

Nikolajs Vorobjovs

Pansionātā

Jānis Jauniņš

87 GADOS**Tilžas pagastā**

Emīlija Stikiņa

Vecumu pagastā

Bronislava Brokāne

Žiguru pagastā

Klaudija Bukovska

Vīlakas pilsētā

Zinaida Kokoreviča

86 GADOS**Šķilbēnu pagastā**

Anna Šakina

Vectilžas pagastā

Gaida Ziedone Markova

Vecumu pagastā

Bronislavs Dortāns

Janīna Kokoreviča

Vīlakas pilsētā

Anele Orlovskā

Balvu pilsētā

Emīlija Trupovniece

Kornelija Lizinska

Lidija Cibule

Pansionātā

Valija Ločmele

85 GADOS**Balvu pagastā**

Indra Kiukucāne

Kubulu pagastā

Nellija Pitkeviča

Susāju pagastā

Anele Jeromāne

Pēteris Smeilis

Šķilbēnu pagastā

Marija Supe

Tilžas pagastā

Valija Galvanovska

Alīda Ločmele

Vectilžas pagastā

Marija Jermacāne

Žiguru pagastā

Voldemārs Baraņņikovs

Balvu pilsētā

Ausma Pušpure

Lidija Kravale

Marija Vasiljeva

Nikolajs Lacs

Valentīna Porcijane

Pansionātā

Andrejs Bužs

84 GADOS**Baltinavas novadā**

Domicela Kaša

Zenta Logina

Balvu pagastā

Anna Griestiņa

Palmira Grīmiņa

Medņevas pagastā

Valentīna Babāne

Antoņina Vancāne

Šķilbēnu pagastā

Genovefa Jurāne

Vīlakas pilsētā

Valentīna Bizjukova

Janina Kupriša

Balvu pilsētā

Brigita Aleksejeva

Dārija Martinova

Lilija Ivanova

Marta Grodņa

83 GADOS**Bērzkālnes pagastā**

Janīna Stefanoviča

Briežuciema pagastā

Veneranda Mežale

Lucija Supe

Medņevas pagastā

Regina Logina

Šķilbēnu pagastā

Monika Keiša

Antoņina Kuļša

Tilžas pagastā

Vladimirs Aleksandrovš

Malvina Kapača

Balvu pilsētā

Maiga Kļaviņa

Valentīna Orbe

82 GADOS**Baltinavas novadā**

Feofānija Jefimova

Balvu pagastā

Marcijana Judina

Šķilbēnu pagastā

Antoņina Ločmele

Žiguru pagastā

Lidija Sebeža

Vīlakas pilsētā

Virģinija Ivanovska

Balvu pilsētā

Genovefa Zelča

Leontins Dailis Bērziņš

Marija Kravcova

Mihails Semjonovs

Pāvels Naglis

Pansionātā

Anatolijs Timofejevs

81 GADĀ**Baltinavas novadā**

Klaudija Petrova

Balvu pagastā

Anna Mincāne

Bērzpils pagastā

Tekla Kubaka

Pēteris Jaundžeikars

Valda Putniņa

Medņevas pagastā

Vitalija Logina

Vīlakas pilsētā

Roberts Kokorevičs

Balvu pilsētā

Ludmila Jevstafjeva

Vilhelmina Kairiša

80 GADOS**Baltinavas novadā**

Lidija Antonova

Antonija Brice

Marija Svilpe

Bērzpils pagastā

Anna Sudare

Vectilžas pagastā

Marija Ločmele

Staņislavs Ločmelis

Žiguru pagastā

Zinaida Baraņņikova

Vladislavs Lazdāns

Alvina Loseva

Vīlakas pilsētā

Tamāra Krilova

Balvu pilsētā

Alberts Logins

Anna Akmene

Vladimirs Rakovs

Gadījumā, ja nevēlaties tikt publicēts cienījamā vecuma jubilatāru sarakstā, lūdzam iepriekš informēt pa tālruni 6 45 22126.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Seminārs par projektu rakstīšanu

Nav jābaidās lūgt palīdzību

Irēna Tušinska

8.decembrī Viļakas klostera ēkā pulcējās aktīvi un uzņēmīgi novada iedzīvotāji, lai piedalītos Ziemeļlatgales sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas 2015. – 2020.gadam apmācības seminārā potenciālajiem LEADER uzņēmējdarbības projektu konkursa 4.kārtas dalībniekiem, ko vadīja biedrības “Balvu rajona partnerība” pārstāve, stratēģijas administratīvā vadītāja Ilona Džigure. Līdzīgi semināri decembrī notiks arī Balvu, Rugāju un Baltinavas novados.

Pastāstījusi par LEADER vīziju un mērķiem, kā arī par Ziemeļlatgales sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2015. – 2020.gadam un iepazīstinājusi ar biedrības “Balvu rajona partnerība” darbības jomām un mērķiem, lai palīdzētu iedzīvotājiem orientēties projekta izstrādāšanas, iesniegšanas un realizēšanas niansēs, semināra vadītāja I.Džigure informēja par projekta pieņemšanas kārtību un termiņiem, atbalsta apmēru, atbalstāmajām aktivitātēm, attiecināmajām un neattiecināmajām izmaksām, publiskā finansējuma saņemšanas nosacījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī daudziem citiem klausītājus interesējošiem jautājumiem. Semināra otrajā daļā dalībnieki mēģināja patstāvīgi aizpildīt projekta iesnieguma veidlapas, kā arī uzzināja par nepieciešamajiem pavadodokumentiem, projekta uzraudzības kārtību un sankcijām, ko piemēro nosacījumu neievērošanas gadījumā.

Konkurence būs liela

I.Džigure atklāja, ka, sākoties LEADER uzņēmējdarbības projektu konkursa 4.kārtai, pieteikumus varēs iesniegt no šī gada 15.decembra līdz nākamā gada 15.janvārim, bet to vērtēšana turpināsies līdz nākamā gada 15. maijam.

4. projektu kārtas finansēšanai atvēlētā kopsumma ir EUR 113 209,84, tostarp mikro un mazo uzņēmumu veidošanai un attīstībai, tajā skaitā tūrisma nozarē – EUR 92 209,84, bet mājražotāju atbalstam un amatnieku saimnieciskajai darbībai – EUR 21 000.

Mājražotāju atbalsta un amatnieku saimnieciskās darbības veicināšanas rīcības plānā paredzēts atbalstīt jaunu, kā arī jau esošo mājražotāju un amatnieku darbību, uzlabojot viņu darba apstākļus un veicinot saražotās produkcijas tirdzniecību. Priekšroku dos kopprojektiem, kas veicinās sadarbību starp vietējiem ražotājiem un amatniekiem sava produktu noieta tirgus veicināšanas nolūkā. Savukārt mikro un mazo uzņēmumu veidošanas un attīstības rīcības plānā paredzēts atbalstīt jaunu produktu un pakalpojumu izveidošanu, kā arī esošo produktu un pakalpojumu attīstību. Priekšroku dos inovatīviem pakalpojumiem un produktiem, kā arī projektiem tūrisma nozarē, īpaši esošo tūrisma pakalpojumu uzlabošanai. Atbalstu sniegs arī lauksaimniecības produktu pārstrādei.

Semināra vadītāja neslēpa, ka iedzīvotāji aktīvi izmanto iespēju iegūt atbalstu ar LEADER projekta palīdzību,

Foto - I.Tušinska

Skaidro nosacījumus. Konsultējot par LEADER projektu rakstīšanu, I.Džigure nosauca arī vairākus vietējos uzņēmējus, kuri, izmantojot šo iespēju, iegādājušies dažādu tehniku. Šādu uzņēmumu vidū bija SIA “GA Mežs”, SIA “Vītai”, “Amati projekts”, individuālais komersants Kārlis Mierīņš, Māris Lāpāns un citi.

tādēļ, domājams, arī šogad konkurence būs liela. Viņa minēja arī vairākus iedvesmojošus piemērus vietējo uzņēmēju veiksmīgi realizētajiem projektiem, kā arī atbildēja uz klausītāju uzdotajiem jautājumiem.

Mēģinās sākt ar mazumiņu

Zemnieku saimniecības īpašniece ZAIGA no Balvu puses šāda veida semināru apmeklēja pirmo reizi, lai gan pirms dažiem gadiem jau mēģinājusi piedalīties projektu konkursā jauno zemnieku atbalstam. Toreiz neizdevās saņemt bankas kredītu, tādēļ pirmais mēģinājums izrādījās neveiksmīgs. Zaiga pieļauj, ka vajadzēja sākt ar mazāku naudas summu, jo iepriekšējā reizē vēlējās iegūt 15 tūkstošu latu aizdevumu. Viņa ir pārliecināta, ka šādi projektu konkursi ir ļoti noderīgi, bet iedzīvotājiem tajos vajadzētu iesaistīties aktīvāk, nevis aprunāt tos, kuri to dara: “Vienkārši jāiet un jāstrādā. Protams, nebūs tā, ka iedos naudu un nekas nebūs jādara. Būs arī jāstrādā.” Šobrīd Zaigas ģimene apsaimnieko nelielu saimniecību ar četrām pienu govīm. Viņa gribētu pievērsties papildnozarē – aveņu audzēšanai, jo iztikt tikai ar piena ražošanu zemniekam ir grūti. Sevišķi ņemot vērā, cik liela nozīme lauksaimniecībā ir laika apstākļiem. To pierādījusi arī aizvadītā vasara, kad Zaigas saimniecība cieta zaudējumus.

Savukārt semināra dalībniece INGA no Vecumu pagasta, kura kopā ar vīru plāno uzsākt ķiploku audzēšanu, neslēpa, ka šim nolūkam noderētu gan jauns šķūnis, gan telpas žāvēšanai un uzglabāšanai, kā arī iekārtas šķirošanai. Arī viņa semināru apmeklēja pirmo reizi, taču šogad, piedaloties Viļakas novada pašvaldības izsludinātajā uzņēmējdarbības projektu konkursā, jau saņēmusi daļu no prasītā atbalsta – EUR 740. “Par šo naudu nopirkām ķiploku stādāmo mašīnu. Ja esam to sākuši, tad jāturpina,” cerot uz LEADER projekta atbalstu, atklāja Vecumu iedzīvotāja. Viņa pastāstīja, ka pirmo projektu rakstījusi bez iepriekšējām zināšanām, tādēļ cer, ka seminārā gūtās atziņas palīdzēs to izdarīt vēl sekmīgāk. Arī citiem novada

iedzīvotājiem Inga iesaka pamēģināt pat bez speciālām zināšanām: “Arī man nebija nekādu zināšanu. Protams, ja projekts būtu sarakstīts labāk, mēs, iespējams, saņemtu visu prasīto finansējumu.”

Kas lūdz, tam tiks dots

Viens no semināra dalībniekiem, kurš aktīvi uzdeva konkrētus jautājumus, bija ROLANDS KEIŠS. Viņam šī nav pirmā pieredze projektu rakstīšanā: “2016.gadā palīdzēju sagatavot Rekovas dzirnavu atjaunošanas projektu Inārai un Uldim Matisāniem, biju projekta vadītājs. Tur notiks piena un gaļas pārstrāde, kā arī būs virtuve un restorāns.” Būdam saimnieciskās darbības veicējs, kurš paralēli pamatdarbam zemnieku saimniecībā “Kotiņi” un “Sābri” nodarbojas ar kokapstrādi un pasākumu vadīšanu, Rolands nākotnē gribētu uzrakstīt kādu projektu arī savas uzņēmējdarbības attīstīšanai, lai gan pagaidām konkrētu ideju neesot. Lai saņemtu jaunu informāciju, šāda veida seminārus Rolands apmeklē regulāri. Savukārt tiem, kuri vēlas, bet neuzdrošinās ķerties pie projekta rakstīšanas, viņš iesaka: “Tas noteikti jādara. Nevajag baidīties uzdot konkrētus jautājumus Lauku atbalsta dienestā un Balvu rajona partnerībā vai vērsties pie cilvēkiem, kuri ir rakstījuši un realizējuši projektus. Viņi noteikti palīdzēs. Arī mana pieredze liecina, ka ir daudz atsaucīgu cilvēku, kuri konsultē un paskaidro tā, ka beigās viss izrādās pat vienkārši. Galvenais ir iesākt, nevajag baidīties prasīt padomu.”

Semināru apmeklēja ne tikai gados jauni cilvēki, papildināt zināšanas vēlējās arī pieredzējuši zemniece MARIANNA KOKOREVIČA. Lai gan LEADER projektu konkursā līdz šim nav piedalījusies, pirms aptuveni desmit gadiem par projektu konkursā naturālās saimniecības pārstrukturizēšanai saņemto atbalstu - 13 tūkstošiem latu - Marianna savā saimniecībā ierīkoja artēzisko aku, uzbūvēja piena māju, iegādājās slaukšanas un dzesēšanas aparātus. “Domāju, ka vajadzētu dabūt vēl kaut ko, piemēram, gribētu atjaunot savus upeņu stādījumus. Ar šo ogu audzēšanu nodarbojos jau desmit gadus. Bet varbūt pamēģināšu iestādīt kādu cidoniju,” dažas no iecerēm atklāja zemiece.

Viļakas novada domē

Artūrs Ločmelis

29.novembra sēdes lēmumi
Apstiprina kompensējamo izdevumu apmēru

Nolēma apstiprināt īrnieci kompensējamo izdevumu apmēru un atbrīvot īrnieci no īres maksas dzīvojamās telpas remonta izdevumiem 170 eiro apmērā.

Pārslēdz un lauž īres līgumus

Nolēma pārslēgt dzīvojamās telpas īres līgumu Viļakā, Eržepoles ielā 5, dzīvoklim Nr.2, uz cita vārda.

Nolēma laužt īres līgumu par dzīvokļa Nr.4 īri Žiguros, Viļakas ielā 18.

Pagarina zemes nomas līgumu termiņus

Nolēma pagarināt zemes nomas līgumu zemes vienībai 2,8210 ha platībā Vecumu pagastā uz 10 gadiem, nosakot nomas darbības termiņu līdz 2027.gada 25.novembrim. Tāpat nolēma zemes gabala nomas maksu gadā noteikt 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Lietošanas mērķis – lauksaimniecība.

Nolēma pagarināt zemes nomas līgumu par zemes vienībām 1,3 ha, 1,70 ha un 1,11 ha platībā Vecumu pagastā uz 10 gadiem, nosakot nomas darbības termiņu līdz 2027.gada 19.novembrim. Lietošanas mērķis – lauksaimniecība.

Slēdz zemes nomas līgumus

Nolēma slēgt zemes nomas līgumu zemes vienībām 2,4ha, 0,7ha, 0,5ha, 0,4ha un 0,8ha platībā Vecumu pagastā uz 5 gadiem. Lietošanas mērķis - lauksaimniecība. Tāpat nolēma zemes gabalu nomas maksu gadā noteikt 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības.

Sadala nekustamos īpašumus

Sadalīja nekustamo īpašumu “Sigulda” Medņevas pagastā (kopējā platība 6,37 ha, sastāv no trīs zemes vienībām) divās daļās un izveidoja atsevišķus divus īpašumus. Vienam no īpašumiem piešķīra nosaukumu “Lozdova”, bet atlikušajai īpašuma daļai 3,31 ha platībā saglabāja nosaukumu “Sigulda”. Tāpat saglabāja iepriekš noteikto lietošanas mērķi – lauksaimniecība.

Sadalīja nekustamo īpašumu “Lipniši” Medņevas pagastā (kopējā platība 6,5 ha, sastāv no divām zemes vienībām) divās daļās un izveidoja divus atsevišķus īpašumus. Izveidotajam jaunajam nekustamajam īpašumam 3,1 ha platībā piešķīra nosaukumu “Lapsenes”, bet atlikušajai īpašuma daļai 3,4 ha platībā saglabāja nosaukumu “Lipniši”. Jaunajam nekustamajam īpašumam “Lapsenes” saglabāja iepriekš noteikto lietošanas mērķi – lauksaimniecība. Savukārt otram īpašumam – “Lipniši” – lietošanas mērķis mainīts uz mežsaimniecību.

Piešķir līdzekļus

Piešķīra Medņevas JIC “Sauliesieds” 66 eiro galda spēļu iegādei un Viduču pamatskolai 560 eiro saimniecisko izdevumu segšanai. Līdzekļus piešķīra no ieņēmumiem par telpu nomu palielinājuma daļas.

Nolēma piešķirt Viļakas novada pirmsskolas izglītības iestādēs, vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs izglītojamajiem un bērniem, kas neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādes, Ziemassvētku saldumu paciņas 4,50 eiro ar PVN vērtībā vienam izglītojamajam vai bērnam.

Nolēma piešķirt Viļakas novada sociālo aprūpes iestāžu iemītniekiem Ziemassvētku saldumu paciņas 4,50 eiro ar PVN vērtībā vienam iemītniekam.

Nolēma piešķirt vientuļiem pensionāriem, kas neatrodas ārpus ģimenes sociālās aprūpes institūcijās, Ziemassvētku saldumu paciņas 4,50 eiro ar PVN vērtībā vienai personai.

Novirza naudu bruģa un zāles plāvēja iegādei

Atļāva novirzīt Kupravas teritorijas apsaimniekošanas budžeta tāmē 2108 eiro bruģa iegādei, līdzekļus novirzot no Kupravas pagasta pārvaldes budžeta tāmes izdevumiem.

Atļāva novirzīt Medņevas teritorijas apsaimniekošanas budžeta tāmē 1054 eiro zāles plāvēja iegādei, līdzekļus novirzot no Medņevas pagasta pārvaldes budžeta tāmes izdevumiem.

Jaunākie zurnālu numuri

Svētku Ēdiengrāmata

Smelies iedvesmu un saklāj skaistu svētku galdū: katru savā noskaņā, izpildījumā, ar īpašu ēdienkarti un idejām.

☞ Latviskajā galdā. *Receptes no mūsu pašu produktiem (nekādas eksotikas!): biešu plācenīši, zandarts saldā krējuma mērcē, saldie sklandrausi ar biezpienu, kafijas krēms, šokolādes suflē ar cidoniju un ābolu džemu, kūka Latvijas karoga*

krāsās un pašu gatavotas šprotes...

☞ Klasiskajā galdā. *Receptes, kuras ir pārbaudīta vērtība: vistas galerts, cepta zoss krūtiņa, mazās siera kūciņas, ar štovētiem kāpostiem pildīta pīle, vistu aknu pastēte un vēl...*

☞ Ziemassvētku galdā. *Ēdiens īpašas noskaņas uzbūšanai: cepts avokado ar lasi, sēņu pirāgs, vistas ruletītes ar Briseles kāpostiem, kartupeļu fondants un žāvētu plūmju kūka...*

☞ Svaigajā galdā. *Veģetāri un viegli ēdieni atslodzei pēc pārēšanās svētkiem: saldie ābolu salāti, smūtiņi, dārzenu kroketes ar rīsiem, ķirbju gruboto un pildzū limonāde.*

☞ Gardus ēdienus uz visiem četriem galdiem palīdzēja servēt arī šefpavāri: Māris Astičs, Rūdolfs Šteinbergs, Matīss Aleksandrov, Ēriks Aleksejevs.

Ilustrētā Junioriem

☞ Ziemassvētki visā pasaulē! Kā tos svin citās valstīs.

☞ Bērni mācās istā cirka skolā.

☞ Fotostāstā: krāšņākās Ziemassvētku pilsētas.

☞ Tehnoloģijas pieskata mūsu mājas.

☞ Liesa - tavas imunitātes sargs.

☞ Pinkainais milzenis - sumbrs.

☞ Pils uz salas Traķos.

☞ Kuģu troksnis piesārņo okeānus.

☞ Kā medī meteorītus Antarktīdā.

☞ Zem lupas - varenais Tadžmahāls.

☞ Bērnu izgudrojumi, kas mainīja pasauli.

☞ Daiļlēcšana - sportiņš drosmīgajiem.

☞ Atbildes uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem: *Kāpēc bērniem ir lielāka iztēle? Cik tiltu ir pār Daugavu? Kādā virzienā stiepjas augi bezsvara stāvoklī? Kā mājās turēt šinšillu? Kurš izgudroja pirmās atslēgas? Kāpēc dažas ķermeņa vietas salst vairāk? Kādas konfektes garšo mūsu vectētiņiem? Kā šokolādes automāts atpazīst monētas? Cik daudz elektrības dienā patērē Latvijā?*

☞ Anna eksperimentē: sērfo uz baloniem.

☞ "Fizmix" montē disku mašīnu.

☞ Dari pats: Adventes kalendārus, apsveikuma kartītes un dāvanas.

☞ Pats sev šefpavārs: karstmaizes Ziemassvētkos.

Dārza Pasaule

☞ Dārza darbu kalendārs. *Dārza darbiem labvēlīgās un nelabvēlīgās dienas decembrī.*

☞ Košumdārzs. *Ja vēlies Ziemassvētku eglīti ārā, stādi to rudenī vai gaidi pavasari!*

☞ Telpaugi. *13 krāšņi gada nogales ziedētāji - istabas augi, kam patīk garas nakts un īsas dienas.*

☞ Ciemos. *Maestro Raimonda Paula dārzs - vienkāršs, latvisks un pamatīgs.*

☞ Iedvesmas dārzs. *"Lidumnieku" dārzs Usmā, kurā jūtama gan lauku vienkāršība, gan laikmetīguma pieskāriens.*

☞ Sakņu dārzs. *Vai šalotes izaug arī Latvijā?*

☞ Padoms. *Kā savākt plašumu? Dārzs Bauskas pievārtē.*

☞ Intervija. *Nākamgad dobes Rīgā būs Baltijas karogu krāsās. Saruna ar SLA "Rīgas meži" apstādījumu plānošanas speciālisti Laini Treidenu par to, kā Rīgas parki izskatīsies Latvijas simtgades vasarā.*

☞ Iedvesma. *Latvijā zināmi dārzkopības entuziasti atklāj savas vēlmes par Ziemassvētku dāvanām.*

☞ Praktisko padomu ceļvedis. *Cirvis ikdienas darbiem - padomi tā iegādē. Banānkoki, kas audzējami telpās. Ieteikumi mīnērālmēslu uzglabāšanā un mūsdienīgu koku aizsargu izvēlē.*

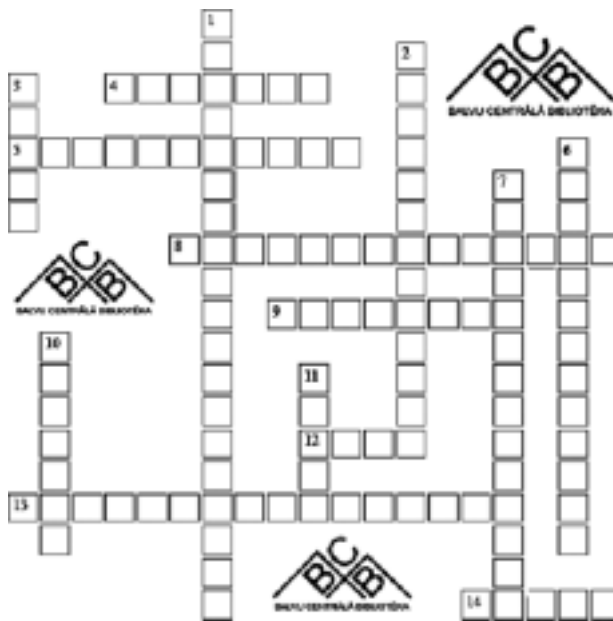
Prātnieks

12. kārtā

Gada garumā atbildes varēsiet rast bibliotēkas jaunākajos periodikas izdevumos un enciklopēdijās, kā arī interneta resursos par vēsturi, zinātņu, dzīvnieku pasauli, slavenību dzīvi un daudziem citiem jautājumiem.

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: biblioteka@balvi.lv. LAI VEICAS!

Būsīm priecīgi satikt konkursa "Prātnieks" dalībniekus "ERUDĪCIJAS STUNDĀ" **13.decembrī plkst. 10.00** Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu radošajā lasītavā.

Vertikāli

1. Kārļa Skalbes novele, pēc kuras motīviem un noskaņas ir tapusi dziesma "Eglīte zaļā".
2. Valdas Moras dzejolis.
3. Cilvēkveidīgs radījums Skandināvu mitoloģijā.
6. Kas ir grāmatas "Vārdi un klusums" autors?
7. Izplatīta Ziemassvētku tradīcija.
10. Dvēseliska, saprātīga bezdzimuma būtne.
11. Pēc formas tās ir koniskas vai piramīdveidīgas. Augstums sasniedz 20—60 metrus.

Horizontāli

4. Vārds 'atnākšana' latīniski.
5. Kā senlatvieši dēvēja 24. decembra vakaru?
8. Kā sauc dienu, ar kuru daudzās valstīs sākās Ziemassvētku gaidīšana?
9. Viens no Ziemassvētku simboliem.
12. Viena no pazīstamākajām senlatviešu ķekatknieku maskām?
13. Latviešu rakstnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris.
14. No šķiedrām veidots materiāls, pa kuru degšanas vietai pieplūst degšķidrums.

11. kārtas atbildes

Vertikāli: 1. Ticības brīvību. 2. Gunārs Cilinskis. 3. Baltu ciltis. 4. Mežabrāji. 6. Kurzemes katls. 10. Alberts.

Horizontāli: 3. Baložus. 5. "Luftwaffe". 7. Gustavs II Ādolfs. 8. Infantija. 9. "Katls". 11. Koges. 12. Oskars Kalpaks.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, D.Zelča, O.Zelča, I.Svilāne, I.Homko. **Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem** O.ZELČA no Tilžas. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Pastaiga. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Ierasts skats laukos. Iesūtīja Aldis Pušpurs no Viļakas novada.

Kurp ved ceļš? Iesūtīja Arita Atpile-Dona no Rīgas.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Uz Latvijas ceļiem divpadsmit jauni fotoradari

Kur pārvietojamos fotoradarus var novietot mūspusē?

Foto - Valsts policija

Foto - Valsts policija

Pārvietojamie fotoradari. Atbilstoši policijas prasībām, jaunie pārvietojamie fotoradari spēs konstatēt ātruma pārkāpumus arī diennakts tumšajā laikā, karstumā un aukstumā.

Augusta nogalē Valsts policijas rīcībā nonāca 12 jauni pārvietojamie fotoradari. Līdz šim mērierīces vairāk nekā divus mēnešus darbojās testa režīmā un autovadītājus par pārkāpumiem nesodīja. Savukārt kopš novembra otrās puses pārvietojamie fotoradari uz valsts ceļiem uzsākuši satiksmes uzraudzību un par izdarītajiem pārkāpumiem autovadītājiem būs jāatbild.

Publiskajā telpā jau iepriekš ziņots, ka šovasar Valsts policija noslēdza 793 578 eiro (ar PVN) vērtu līgumu par 12 jaunu pārvietojamo fotoradaru iegādi. Par konkursa uzvarētāju atzina Nīderlandes uzņēmumu "Reck", kas jau iepriekš piegādāja stacionāros fotoradarus. Pārvietojamie fotoradari darbosies visā

Latvijas teritorijā un, kā skaidro Valsts policija, tos izvietos vietās, kur visvairāk apdraudēta ceļu satiksmes drošība. Savukārt Valsts policijas Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieks Normunds Krapsis norādījis, ka tuvākajos gados papildus jaunus pārvietojamos fotoradarus policija neplāno

iegādāties. Tiesa, Ceļu satiksmes drošības direkcija turpina darbu pie stacionāro fotoradaru uzstādīšanas. Nesen stacionāro fotoradaru uzstādīja, un tas jau darbojas Rēzeknē - Atbrīvošanas alejā pie ēkas Nr.70. Tas nozīmē, ka dotajā brīdī uzstādītais fotoradars Rēzeknē ir tuvākais stacionārais fotoradars mūspusei. Iespējams, stacionāro fotoradaru uzstādīs arī Ziemeļlatgalē. Valdības apstiprinātais stacionāro fotoradaru uzstādīšanas plāns paredz, ka līdz nākamā gada beigām Latvijā kopumā darbosies 100 šādi radari, tādējādi ievērojami paplašinot atļautā braukšanas ātruma pārkāpēju kontroli. Šobrīd uz Latvijas ceļiem darbojas 55 stacionārie fotoradari, līdz šī gada beigām darbosies 60 šādas ātruma mērierīces, bet 2018.gadā uz ceļiem parādīsies vēl 40 jauni stacionārie fotoradari. Pirms radaru atrašanās vietas izvietotas informatīvas ceļa zīmes, uz kurām norādīts ātruma mērierīces

atrašanās vietā atļautais braukšanas ātrums.

Jāpiebilst, ka valsts finansējumu satiksmes drošības uzlabošanā iegulda ne tikai fotoradaru iegādē. Šī gada pavasarī Valsts policija saņēma 40 speciālus netrafarētus transportlīdzekļus.

✓ **“Policijas uzdevums būs nevis naudas pelnīšana, bet satiksmes drošības uzlabošana,” pārvietojamo fotoradaru mērķi skaidro Valsts policija.**

Fotoradarus mūspusē var uzstādīt jebkurā laikā

Valsts policijas interneta mājaslapā www.vp.gov.lv ikviens var apskatīties pārvietojamo fotoradaru iespējamās atrašanās vietas. Iepriekš publiski gan nebūs zināms, kurā konkrēti dienā un laikā fotoradarus uzstādīs, bet tos jebkurā brīdī var uzstādīt arī šādās trīs mūspuses vietās:

- ✓ **Balvu novada Kubulos, Upes ielā pie nama Nr.1**
- ✓ **Rugājos, Kurmenes ielā pretī namam Nr.16**
- ✓ **Viļakā, Balvu ielā pretī namam Nr.15**

Informē ugunsdzēsēji

Dzīvoklī deg starpsiena

10.decembrī pulksten 22.10 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz Tautas ielu Viļakā, kur divstāvu dzīvojamās mājas dzīvoklī dega starpsiena 1m² platībā. Ugunsgrēku likvidēja pulksten 23.07.

Aizvadītajās trīs diennaktīs, no 8. līdz 11.decembrim, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigāde kopumā saņēma 20 izsaukumus: 9 - uz ugunsgrēku dzēšanu, 9 - uz glābšanas darbiem, bet divi no izsaukumiem bija maldinoši.

Informē CSDD

Teorijas eksāmenos – video jautājumi

Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) no 2018.gada 1.marta topošo autovadītāju teorijas eksāmenā ieviešis nebijušu jaunumu – video jautājumus, kas būs pietuvināti reālām dzīves situācijām uz ceļa.

CSDD skaidro, ka video jautājumi uzlabos autovadītāju apmācības procesu un palīdzēs prognozēt un atpazīt bīstamas satiksmes situācijas, tādējādi paaugstinot kopējo satiksmes drošību un kultūras līmeni uz ceļa. Video jautājumos attēlotās situācijas ir reālistiskas, ar kurām ikdienā var sastapties jebkurš autovadītājs. Savukārt sniegto atbilžu vērtēšanas pamatā ir kompetences vērtēšanas principi, kas jau vairākus gadus ieviesti un sekmīgi darbojas vadišanas eksāmenos. Tāpat paredzēts, ka katrā eksāmenā ieviešis trīs video jautājumus par šādām tēmām: ceļš un laika apstākļi, bīstamu situāciju paredzēšana ceļu satiksmē un par satiksmes kultūru. Šīs tēmas jau šobrīd iekļautas apmācības programmā, bet video jautājumi uzskatāmā veidā ļaus tās ietvert apmācībā un teorijas eksāmenos. Turklāt Latvija ir viena no pirmajām valstīm, kas ieviešis satiksmes situācijas dinamisku attēlošanu teorijas eksāmenā.

Jāpiebilst, ka video jautājumi pieejami ne tikai autoskolām un to audzēkņiem, bet arī pārējiem sabiedrībai. Ar tiem ikviens interesents var iepazīties interneta adresē csnt2.csdd.lv. Jautājumi pieejami modernizētā un mūsdienīgā e-vidē, tāpēc tos var izmantot gan datoros, gan arī viedtālrunos. Tāpat jāuzsver, ka līdz ar izmaiņām teorētiskā eksāmena cena un ilgums nemainīsies, nebūs pagarināts arī apmācības laiks.

Video jautājuma ekrānšāviņš. Tie aktuāli arī daudziem mūspuses jauniešiem, kuri plāno iegūt autovadītāja apliecību.

Uz pašvaldības policijas inspektora amatu Viļakā rindā nestāv

Pagaidām nav saņemts neviens pieteikums

Viļakas novada dome aicina pieteikties uz pašvaldības policijas inspektora amatu.

Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļā gan informēja, ka līdz vakardienas pusdienlaikam nav saņemts neviens pieteikums, tādēļ termiņš iespējai pieteikties policista amatā pagarināts līdz šī gada 27.de-

cembrim (ieskaitot).

Viļakas novada pašvaldības izpilddirektore Zigrīda Vancāne pastāstīja, ka atsevišķa pašvaldības policijas struktūra netiks veidota, bet plānots izveidot vienu jaunu amatu vienību, kas būs pakļauta izpilddirektoram. Policijas inspektoram būs arī

savas darba telpas. Savukārt pašvaldības policista darba pienākumos ietilps kārtības nodrošināšana sabiedriskās vietās, informācijas reģistrēšana par likumpārkāpumiem un ziņošana par tiem kompetentām personām, pašvaldības saistošo noteikumu kontrolēšana un citu normatīvo aktu ievē-

rošana, administratīvo pārkāpumu novēršana un pārtraukšana, protokolu sastādīšana, lietu izskatīšana par šiem pārkāpumiem vai to nodošana izskatīšanai pēc pakļautības, kā arī citu pienākumu veikšana, kas noteikta pašvaldības policijas nolikumā, domes lēmumos un normatīvajos aktos.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē VID

Būtiskākās izmaiņas darba ņēmējiem pēc nodokļu reformas

Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka nodokļu reformas ietvaros ar 2018. gada 1. janvāri vairākas būtiskas izmaiņas skars arī darba ņēmējus. Galvenās izmaiņas darba ņēmēju gadījumā attiecas uz minimālās darba algas būtisku paaugstināšanu, kā arī to, kā tiks aprēķināti algas nodokļi - iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, un uz iespējām atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem.

Paaugstināta minimālā mēneša darba alga

No nākamā gada minimālā mēneša darba alga tiek paaugstināta no pašreizējiem 380 eiro uz **430 eiro**.

Paaugstināts neapliekamais minimums pensionāriem

No nākamā gada neapliekamais minimums pensionāriem tiks paaugstināts no pašreizējiem 235 eiro mēnesī līdz **250 eiro mēnesī**, 2019. gadā vēl uz 270 eiro mēnesī un 2020. gadā - uz 300 eiro mēnesī.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Lielai daļai darba ņēmēju nākamgad no algas būs jāmaksā mazāks nodoklis, jo ir ieviesta progresīvā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme. Tas nozīmē, ka **gada ienākumiem līdz 20 004 eiro tiks piemērota 20%** iedzīvotāju ienākuma likme (līdzšinējo 23% vietā); ienākumu daļai no 20 004 eiro līdz 55 000 eiro tiks piemērota 23% likme, un tikai tai ienākumu daļai, kas pārsniegs 55 000 eiro tiks piemērota 31,4% likme.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

No nākamā gada valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme tiks palielināta par 1 procentpunktu (0,5% darba devējam un 0,5% darba ņēmējam). Šie ienākumi tiks novirzīti pamatbudžetā veselības aprūpes finansēšanai, nodrošinot no valsts budžeta līdzekļiem apmaksājamus veselības aprūpes pakalpojumus tām personām, kas pakļautas veselības apdrošināšanai. Sociālo iemaksu likme nākamgad būs 35,09%, no kuriem 24,09% maksās darba devējs un **11% - darba ņēmējs**.

Neapliekamais minimums

Vienlaikus ar minimālā atalgojuma paaugstināšanu būtiski tiks celts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais diferencētais minimums. Patlaban tas ir no 60 eiro līdz 115 eiro mēnesī, taču no nākamā gada tas būs 0 - 200 eiro robežās, un ar katru gadu pieaugs, 2019. gadā sasniedzot 0-230 eiro, bet 2020. gadā sasniedzot 0-250 eiro robežu.

Algām līdz 440 eiro (pirms nodokļu nomaksas) neapliekamo minimumu katru gadu piemēros pilnā apmērā (200 eiro 2018. gadā, 230 eiro - 2019. gadā un 250 eiro - 2020. gadā).

Ienākumiem no 440 eiro līdz 1000 eiro mēnesī nākamgad

neapliekamais minimums atbilstoši formulai pakāpeniski samazināsies un pie ienākumiem virs 1000 eiro mēnesī tas netiks piemērots vispār. No 2019. gada, pieaugot neapliekamajam minimumam, paaugstināsies arī limits ienākumiem, kuriem tas netiks piemērots. Tas nozīmē, ka 2019. gadā neapliekamo minimumu vairs nepiemēros ienākumiem virs 1100 eiro mēnesī, savukārt 2020. gadā - ienākumiem virs 1200 eiro mēnesī.

Diferencēto neapliekamo minimumu plānots piemērot pilnā apmērā jau taksācijas gada laikā (pašreiz mazo ienākumu saņēmēji ieguvumus no diferencētā neapliekamā minimuma var iegūt tikai nākamajā taksācijas gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju). Proti, VID par šo prognozēto neapliekamo minimumu divas reizes gadā - līdz 1. janvārim un 1. augustam - informēs personas darba devēju (to, kuram ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa). To VID aprēķinās, balstoties uz iepriekšējā gada ienākumiem un nosūtīs darba devējam.

Paaugstināts nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu

No nākamā gada atvieglojums par apgādībā esošu personu paaugstinās no 175 eiro uz **200 eiro mēnesī**, 2019. gadā - uz 230 eiro mēnesī un 2020. gadā - uz 250 eiro mēnesī. Turklāt no 2018. gada 1. jūlija iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem papildus jau esošajiem nodokļu atvieglojumiem būs iespēja saņemt atvieglojumus arī par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir viens vai vairāki bērni atkarībā no tā, kāds ir bērna vecums un vai tas turpina izglītības iegūšanu.

Piemēram, no 2018. gada 1. jūlija būs iespēja saņemt nodokļa atvieglojumu par nestrādājošu laulāto, ja tā apgādībā ir bērns līdz trīs gadiem.

Attaisnotie izdevumi

Arī turpmāk visiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, būs iespēja atgūt daļu no samaksātā nodokļa par izglītību, ārstniecību, iemaksām pensiju fondos un citiem attaisnotajiem izdevumiem.

Galvenās izmaiņas saistītas ar summas apmēru, no kura varēs atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli, taču tas faktiski sāks darboties tikai no 2019. gada, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju jau par 2018. gadu.

Proti, 2019. gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju un čekus par 2018. gada attaisnotajiem izdevumiem par ārstniecības un izglītības pakalpojumiem, ziedojumiem un ziedojumiem politiskajām partijām, persona varēs saņemt atpakaļ samaksāto nodokli par to attaisnoto izdevumu summu, kas nepārsniedz 50% no viņa gada apliekamajiem ienākumiem, bet ne vairāk kā 600 eiro par sevi un katru ģimenes locekli.

Piemēram, ja 2018. gadā darba ņēmēja ienākumi gadā ir 8000 eiro, un attaisnotie izdevumi par medicīnas pakalpojumiem par sevi ir 700 eiro, tad uz attaisnotajiem izdevumiem par 2018. gadu attiecina 600 eiro, bet atlikušie 100 eiro pārceļas uz nākamā gadu.

Kā nodokļu reforma ietekmēs darba ņēmēju 2018. gadā?

Savukārt iemaksas privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumus varēs iekļaut attaisnotajos izdevumos tik lielā apmērā, lai tie kopā nepārsniedz 10% no nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4000 eiro gadā.

Attiecībā uz dzīvības apdrošināšanas līgumiem (ar līdzekļu uzkrāšanu) tiks mainīti arī piemērošanas nosacījumi, pagarinot to periodu uz 10 gadiem un nodrošinot apdrošināšanas prēmiju maksājumu regularitāti, vienlaikus nosakot pārejas noteikumus uz jau noslēgtajiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem.

Piemēram, ja 2018. gadā darba ņēmēja ienākumi ir 8000 eiro gadā un iemaksas privātajos pensiju fondos un apdrošināšanas prēmiju maksājumi ir veikti 2000 eiro apmērā, tad uz attaisnotajiem izdevumiem var attiecināt 800 eiro, t.i., summu, kas nepārsniedz 10% no gada ienākumiem.

Taču vēl 2018. gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju par 2017., 2016. vai 2015. gadu, joprojām būs spēkā pašreizējie nosacījumi.

Plašāka informācija par to, kā nodokļu reforma ietekmēs dažādas iedzīvotāju grupas, pieejama VID tīmekļa vietnē sadaļās privātpersonām un uzņēmējiem "Kā mani ietekmēs nodokļu reforma?". VID tīmekļa vietnē sadaļā "Aktualitātes/Notikumi" pieejama informācija par VID bezmaksas semināriem, kā arī jau notikušo semināru prezentācijas un video materiāli. Informācija par nodokļu reformu pieejama Finanšu ministrijas mājaslapā un Saeimas mājaslapā.

Veiksmes prognoze

12. decembris. Iestāžu vadītāji, biznesmeņi un citas amatpersonas, ja vēlaties veikt mazsāpīgas reformas savā darbavietā vai uzņēmumā, ja vēlaties, lai Jūsu idejas tiktu uzņemtas uz urrā, tad šodien sasauciet kolektīva sapulci vai deputātu sēdi. Tieši šodien Jūsu padotie vai kolēģi var būt toleranti un uzklaustīt viens otru. Un vēl viens interesants ticējums: to cilvēku, kurš šodien atradis atslēgu, drīzumā sagaida pārceļšanās uz jaunu dzīves vai darbavietu.

13. decembris. Neitrālā trešdiena ar 'čika' laika raibumiem no plkst. 14.27 līdz 15.58, kad nav izslēgtas dažādas lūšanas, plīšanas, degšanas, sprāgšanas, šļukšanas un brukšanas. Taču kopējais šīs dienas fons ir neitrāls. Un pat ja sākumā kāda lieta liksies galīgi bezcerīga, atcerieties teicienu: bieži velns nav tik melns kā viņu mālē.

14. decembris. Piesardzīgā ceturtdiena, kas vairāk atgādina mīnu lauku, nevis asfaltētu šoseju. Protams, ka Tu nevarēsi apdomāties pirms katra soļa un izsvērt, kur kāju likt, lai nenotiktu sprādziens. Tāpēc vienkārši vadies pēc intuīcijas un ej tur, kur Tevi nes kājas. Saki to, kas pats izsprūk uz mēses. Bet labāk vadies pēc principa: klusēšana - zelts, runāšana - sudrabs. Diena nav piemērota jaunu lietu uzsākšanai.

15. decembris. 'Čika' piektdiena, kad vieni vaimanās, bet citi sitīs plaukstas. Vairāk veiksmes tiem jūtīgajiem, bet mazāk tiem pragmatiskajiem, kas turas pie zemes. Lai arī diena piemērota lietišķiem, draudzīgiem un pat milas kontaktiem, tomēr it visā derētu ievērot mērenību: gan dzeršanā, gan ēšanā, gan seksā. Ja šodien ir kāre pēc saldumiem, nebremzē! Ēd droši, ja nepārēdīsies, labumā neies.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts

Diena

T 13.12	Apmācies, neliels lens	+4	Apmācies, neliels sniegs	+1
C 14.12	Apmācies	0	Māļapains	-1
Pk 15.12	Apmācies, sniegs	0	Apmācies	+1
S 16.12	Apmācies, spīrs sniegs	+1	Apmācies	0

Gismeteo.Jaunumi.

Īsumā

Lauksaimniekiem piešķirts atlikušais diēļdegvielas apjoms

Lauksaimniecības produkcijas ražotājiem piešķirts atlikušais no akcīzes nodokļa atbrīvotais diēļdegvielas apjoms. Līdz 2017.gada 30.novembrim lauksaimnieki bija tiesīgi iegādāties minēto diēļdegvielu ne vairāk kā 90% no kopējā piešķirtā daudzuma.

Līdz šī gada 30.novembrim LAD atkārtoti izvērtēja lauksaimniecības produkcijas ražotāja atbilstību noteiktajam prasībām un, ja tika konstatēts, ka piešķirtais diēļdegvielas daudzums ir mainījies, tika nosūtīts atkārtots lēmums par piešķirto degvielas apjomu.

LAD aicina klientus izmantot Elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS), jo ar tās palīdzību iespējams sekot līdzi izlietotās degvielas daudzumam un pieejamajam atlikumam.

Degvielu ar akcīzes nodokļa atbrīvojumu var iegādāties pie tirgotājiem, kuri reģistrējušies šādas degvielas tirdzniecībai. Saraksts ar degvielas tirgotājiem regulāri tiek aktualizēts un publicēts LAD mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā "Diēļdegviela lauksaimniekiem".

Lauku atbalsta dienests administrē diēļdegvielas piešķiršanu lauksaimniecības produkcijas ražotājiem saskaņā ar 2015.gada 14.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.194 "Kārtība, kādā piemēro samazināto akcīzes nodokļa likmi iezīmētai (marķētai) diēļdegvielai (gāzeļļai), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem".

Noskaidroti "Bigbank piepilda sapņus" uzvarētāji

Jau par tradīciju kļuvušajā iniciatīvā "Bigbank piepilda sapņus" par uzvarētājiem kļuvuši skolēni arī no Rugāju novada vidusskolas.

Iniciatīvas uzvarētājiem tiek piešķirts finansiāls un organizatorisks atbalsts savu sapņu Ziemassvētku pasākuma īstenošanai, sniedzot iespēju realizēt savas radošākās idejas.

Šī gada iniciatīvas pieteikumi bija pilni ar sirsniību, jautrību un radošām domām. Savukārt Rugāju novada vidusskolas pieteikums tika ievērots ar skaidro domu, kā svinēt īstus Ziemassvētkus, ko pamācības veidā viņi vēlas sniegt visiem skolasbiedriem.

"Iniciatīva "Bigbank piepilda sapņus" ir veids, kā mēs pateicamies skolēniem par viņu pūlīņiem mācībās un radošajām idejām, kā piepildīt Ziemassvētku sapņus viņu skolās. Mēs priecājamies, ka ar šīs iniciatīvas palīdzību varam radīt prieku ne tikai bērniem, bet arī skolotājiem un bērnu vecākiem, sniedzot iespēju piedzīvot patiesi krāšņus svētkus! Ar katru gadu arvien vairāk saprotam, ka Latvijā ir daudz radošu un aktīvu bērnu un jauniešu, kuriem ir savi sapņi, un vismaz daļu no tiem mēs varam piepildīt," stāsta Bigbank AS Latvijas filiāles mārketinga vadītāja Laura Zvaigzne.

Afiša

Turpinās

Abonēšanas
indekss - 3004

abonēšana 2018.gadam

**Abonē
2018.gadam -
dāvanā
KALENDĀRS!**

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2018.gadam (EUR)

	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
FIZISKĀM PERSONĀM	4.95	14.70	28.50	54.50
2017.gada 12 mēnešu abonentiem				PĒRKOT - 65,96

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki - ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši istajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu "Vaduguns" redakcijai līdz 17. decembrim. Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Apsveikums

Mēs vēlam veselību, vēlam spēku
Katrai rūpei viegli garām iet.
Ar gaišu dzīvesprieku lai Tu spētu
Ik tumšam brīdim tiltu pāri likt.

Miļi sveicam **Benitu Kokoreviču**
skaistajā dzīves jubilejā!
Ilmāra, Jāņa, Ilgoņa, Marijas ģimenes

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
IEPĒKAM ARĪ NOMEDĪTUS
BRIEŽUS UN AĻŅUS.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Z/S "Madera" iepērk
MĀJLOPUS.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26563019.

Reklāma

Veikalā "Dauteks"
jauns piedāvājums
aizkaru audumiem, segām,
spilveniem.
Balvos, Brīvības 46b, tālr. 25928205

Projekts

Palnodarbināta persona Māris Lāpāns
ir realizējis ELFLA projektu "Digitālās
skaņu pults iegāde". Projekta Nr.
17-07-AL19-A019.2101-00013,
par summu Eur 2928.33, no kuras
Eur 2049.83 ir publiski finansējums.
Projekta mērķis ir ieviešot savā darbībā
modernās tehnoloģijas, nodrošināt
profesionālu un kvalitatīvu savu produkcīto
pasākumu tehniskos risinājumus, piedāvāt
šo pakalpojumu citu pasākumu organizatoriem.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVEDIS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Vakance

Viļakas novada dome aicina pieteikties pašvaldības policijas inspektora amatam.

Motivācijas vēstuli un dzīves gājuma aprakstu (CV)
sūtīt uz e-pastu: dome@vilaka.lv vai iesniegt
personīgi Viļakas novada domē, Lietvedības,
komunikāciju un informācijas nodaļā, 203. kab.
(Abrenes iela 26, Viļaka, Viļakas novads, LV-4583)
līdz 2017.gada 27.decembrim (ieskaitot).
Vairāk informācijas www.vilaka.lv, sadaļā "Vakances".

Pārdod

Pārdod sausu malku vai maina pret veciem motocikliem.
Garās malkas sagabalošana, skaldišana, izbraucot pie
klienta. Tālr. 26425960.

Pārdod skaldītu malku, 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
7 berkubi. Tālr. 25543700.

Pārdod mazlietotu, labu zāģi *Dolmar-110i*, EUR 140.
Tālr. 26122287.

Pārdod sivēnus (bioloģiskie), Sudarbē. Tālr. 28387221.

Pārdod sivēnus (bioloģiskie), var tirgot 3. zonā.
Tālr. 28774157.

Līdzjūtības

Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied...

(J.Silazars)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Jāzepam, Jurim un pārējiem
tuviniekiem, māsu, vīramāti,
vecmāmiņu VERONIKU ŠVEĶERI
mūžībā pavadot.
Lucija, krustmeita Livija

Tāds divains klusums šodien

priedēs,

Tur dzenis serdei laukā sāpi kaļ...
Bet brūci sirdī putnēns nesadziedēs,
Nav spēka dzīvību griezt atpakaļ.

(A.Vejāns)

Izsakām līdzjūtību **Zigrīdas un**
Ināras ģimenēm, MĀMULIŅU
kapu kalniņā pavadot.
Elita, Andris

Tuvs cilvēks neaiziet-

Viņš tikai pārstāj līdzās būt.

(R.Skuiņa)

Izsakām patiesu līdzjūtību un
skumju brīdī esam kopā ar **Zigrīdu**
un viņas ģimeni, MĀMIŅU guldot
zemes klēpī.
Kaļiņinu ģimene

Un tagad, māmuliņ, guli, mierīgi guli
Kā pūpols kārkļā zem vēju vēdām,
Zem zvaigznēm aukstām un tālām,
Zem manām bēdām.

Kad pārtrūcis miļš **MĀMULĪTES**
mūžs, mūsu visdziļākā līdzjūtība
Zigrīdai Lizinskai ar ģimeni.
Balto, Cibuļu, Niedru ģimenes

Aizsnieg skuju klāta taka,

Sniegs vēl snieg un snieg...

Paliek dvēselītes gaišā liesma

Sirdis, domās, atmiņās.

Klusi skumstot un jūtot līdzī
dvēseles sāpēs, izsakām patiesu
līdzjūtību **Zigrīdai Lizinskai,**
pavadot **MĀMIŅU** mūžībā.
Ārija un Andrejs Baranovski, Ilze,
Valentīna, Anna

Aizvērās acis, kas sargāja mani,
Apstājās sirds, kas mīlēja mani,
Sastinga kājas, kas gāja deļ manis,
Norima rokas, kas auklēja mani.

Dziļi noliecam galvas un esam kopā
ar mūsu bijušo kolēģi **Zigrīdu**
Lizinsku, pavadot mūžības ceļā
miļo **MĀMIŅU.**

Inara, Ilona, Inese, Nataša,
Vija, Marina

Daudz dieniņu mūžiņā,
Cita viegla, cita smaga

Smagākā tā dieniņa,

Kad pietrūka māmuliņas.

Klusi mierinājuma vārdi sāpju brīdī
Zigrīdai, Inārai un viņu ģimenēm,
MĀMULĪTI mūžībā pavadot.
Silvija, Oļegs, Marija

Dusi saldi, mīļo māmiņ,

Mūža miegs lai tev ir salds.

Auklēs tevi rasas rīti,

Ziedi klās un sniedzīņš balts.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Zigrīdai Lizinskai un tuviniekiem,
no **MĀMIŅAS** uz mūžu atvadoties.
Guna un Vilberts

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs.
Tik kādā mājā, kādā istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu

trūks.

(N.Dzirkale)

Skumju brīdī izsakām patiesu
līdzjūtību **Palmīrai un Antrai,** dēlu,
brāli **AIGARU KRAVALI** mūžībā
pavadot.
Mājas kaimiņi

Tāds divains klusums šodien

priedēs...

Tur dzenis serdei laukā sāpi kaļ,
Bet brūci sirdī putnēns nesadziedēs,
Nav spēka dzīvību griezt atpakaļ.

(A.Vejāns)

Izsakām līdzjūtību **Palmīrai**
Kravalei, dēlu **AIGARU** smilšu
kalniņā pavadot.
Stacijas pamatskolas direktore un
tehniekie darbinieki

Mums palikuši tavi vārdi,

Mums palikusi tava sirds.

Un liekas, ka ikvienā zvaigznē

Vēl tavas acis preti mirdz.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
skumju brīdī esam kopā ar **Antru**
Netceli un tuviniekiem, brāli
AIGARU smilšu kalniņā pavadot.
Balvu valsts un pašvaldības klientu
centra darbinieki

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs.

(I.Lasmanis)

Mūsu patiesa līdzjūtība **Palmīrai un**
Antrai, dēlu un brāli
AIGARU KRAVALI kapu kalniņā
guldot.
Ineta, Aivars

Tuvs cilvēks neaiziet-

Viņš tikai pārstāj līdzās būt.

(R.Skuiņa)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Palmīrai Kravalei, Antrai Netcelei
ar ģimeni, pavadot dēlu, brāli
AIGARU KRAVALI mūžības ceļā.
Līga, Indra ar ģimenēm

Tā atnāk vakars,

Gaita iet pret rietu,

Un tavās pēdās as'ru rasa birst.

Tik netic sirds, ka tu jau projām ietu,

Ka visas cerības un sapņi irst.

Mūsu vispatiesākā līdzjūtība **Antrai**
Netcelei, BRĀLI mūžībā pavadot.
P/a "SAN-TEX"

Tavai piemiņai, dēls, pie katra vārda
Tev likšu savu mīlestību klāt.

Jo gribu caur sapņiem tevi modināt
Un klusumā ar tevi parunāt.

Lai klusa un patiesa līdzjūtība sāpju
brīdī **Palmīrai Kravalei un Antrai**
Netcelei ar ģimeni, dēlu, brāli
AIGARU KRAVALI pavadot
mūžības ceļā.

Livija V., Lidija, Terēzija, Valentīna S.,
Tekla, Veronika S., Mārite G.,
Ārija Z., Biruta, Ludvigs,
Marianna, Ilga

Vienai dzīvei vieni vārdi,

Saules gaismai atvērti.

Žēl tikai, ka nezinām,

Cik ilgi vajā mums tie ir.

Izsaku visdziļāko līdzjūtību mūžībā
aizgājušā pulkveža

JĀŅA ĀBOLIŅA tuviniekiem un
ciņu biedriem.

Robežsargu brigādes komandieris
(1994) Jūras kapteinis
Jānis Ādamsons

Zeme sastingst ziemas salā,

Naktis zvaigznes rāmi mirdz.

Aiziet dusēt kapu kalnā

Darbīga un laba sirds.

Izsakām patiesu līdzjūtību

JĀŅA ĀBOLIŅA tuviniekiem.
Ezera ielas 18.mājas 1.ieejas
kaimiņi

Tā ir māte - tik skaidra kā diena
Mīlas gaismā pār mūžiem kas kvēl.
Tā ir māte, kas katram ir viena,
Kuru zaudējot īsti kļūst žēl.

(A.Balodis)

Kad klusi aiziet **AUGS CILVĒKS,**
atstājot aiz sevis neizsakāmas
bēdas, lai mūsu patiesi mierinājuma
vārdi **meitai Ilgai Vīcupei un**
dēlam Uldim Būdniekam, lielo
sāpju smagumu pārvarot.
Sērojošie radi

aduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēstis SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3285

ŽURNĀLISTI
- 29360851;
26555382